Cíferské noviny

www.cifer.sk

Ročník: II ■ Číslo: 2 ■ Dvojmesačník ■ Cena: 0,70 € ■ marec-apríl 2019 ■ Dátum vydania: apríl 2019

Víťazi ankety Športovec roka 2018

Jozef Bernadič – nadšený lokálpatriot

Rozhovor s osemdesiatničkou pani Martou Hankovou

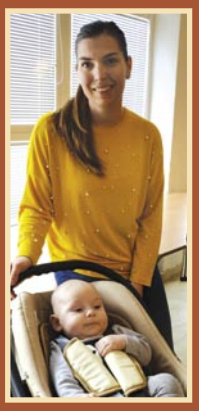
Uvítanie detí do života 14. 2. 2019

Obsah

Samospráva
Úvodník ... 1
Mládež v akcii ... 1
Investičné aktivity obce ... 2
Cíferská športová hala získala titul "Drevostavba roka" ... 2
Stará športová hala končí svoju púť ... 3
2. riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva ... 3
Nová elektronická služba – V obraze. ... 3
Výsledky volieb prezidenta Slovenskej republiky 2019 ... 4

Aktuality
Kalendár podujatí ... 5
Kultúrno-spoločenská retrospektíva ... 6
Vyhlásenie ankety Cíferský športovec roka 2018 ... 6
Na pochovávanie basy prišli diváci až z Bytče ... 8
27. ročník výstavy vín Cífer 2019 ... 8

Spoločnosť a kultúra
Bude Vás zaujímať... ... 9
Jozef Bernadič - osobnosť Cífera ... 10
Radosť z manželstva aj tento rok oživila Cífer ... 11
Po období ticha sa do Pácu vrátil spoločenský život – OZ Pácan ... 11
Z činnosti ZO JDS v Cíferi – mesiac január, február a marec 2019 ... 13
Pani M. Hanková: Mám toho navyšívaného dosť a ešte ma to stále baví ... 13
Členovia Klubu dôchodcov v Cíferi bilancovali... ... 14
Debutová zbierka Simony Dolníkovej ... 15

História
Kalendárium 2019 (3. časť) ... 16
Hospodárska výstava v Bratislave v roku 1902 pohľadom Františka Kretza 17
Cífer – archeologicky významná lokalita ... 18

Farnosť
Veľká noc – brána do života ... 19
Pred XXXIV. ročníkom Cíferskej hudobnej jari ... 19

Školstvo
Roztrhnuté vrece aktivít v základnej škole ... 20
Nahliadnutie do sveta škôlkarov ... 20
Úspechy a výsledky žiakov ZUŠ ... 21

Životné prostredie
„Nech brouka žít" ... 21
Okienko pre záhradkárov: apríl – máj ... 22

Šport
Hádzaná TJ Sokol Cífer ... 23
Minihádzaná Cífer 2019 ... 23
2. kolo Tipos minihandball ligy ... 24
Futbal ŠK Cífer: mládežnícke mužstvá ... 24
Futbal ŠK Cífer: A mužstvo ... 25
Veľké úspechy cíferských šachistov ... 25

CÍFERSKÉ NOVINY – vydáva Obec Cífer, Nám. A. Hlinku 31, 919 43 Cífer
IČO: 00312347, Evidenčné číslo: EV 5636/18. ISSN 2585-8858
Náklad 800 ks. Grafická úprava a tlač – Andrej Grossmann – Siena.
Príspevky môžete posielať v elektronickej podobe na adresu: sekretariat@cifer.sk. Redakcia si vyhradzuje právo formálne upravovať a krátiť príspevky dopisovateľov.

Distribučné miesta:
- Obecný úrad v Cíferi
- Predajňa Praktik Cífer s.r.o.
- Čerpacia stanica ŠMAL Cífer
- Papiernictvo Jana Silná (pri pošte)
- Drogéria Jana Silná

Úvodník

Vážení spoluobčania

Jar neprináša so sebou len príjemnejšie teploty ale aj zmeny v živote obce. Na jednej strane sa rozbehli rôzne stavebné práce a na druhej ožíva kultúrno-spoločenské dianie. Vo februári prebehli výročné schôdze viacerých spolkov, koncom marca sa odohralo oceňovanie naj úspešnejších športovcov a v apríli sa začína dvoma koncertmi koncertný cyklus Cíferskej hudobnej jari.

Začiatkom apríla sa konala aj tradičná brigáda pri príležitosti Dňa Zeme, ktorá je spoločne s jesennou brigádou symbolická svojím dobrovoľným charakterom. Napriek neistému počasiu sa na nej zúčastnil veľký počet brigádnikov rôznych vekových kategórií. Na viacerých miestach obce urobili kus práce na obnove verejnej zelene a čistení verejných priestorov, za čo im úprimne ďakujem. Svojou prácou obec nielen reálne skrášlili, ale sú aj príkladom pre ostatných. Príkladom, že každý z nás môže nezištne podporiť obec, že každému z nás môže záležať na tom, ako vyzerá a aké sú v nej vzťahy. Dobrovoľníci – každý svojím spôsobom a vo svojej oblasti – sú tmelom obce, bez ktorého by nežila. Jedným z nich bol aj Jozef Bernadič, ktorému obecné zastupiteľstvo venovalo rok 2019. Jozef Bernadič bol typický obetavý lokálpatriot, ktorý celý život zasvätil zveľaďovaniu kultúrneho dedičstva Cífera. V 20. rokoch 20. storočia bol pri zakladaní ochotníckeho divadla, folklórnej skupiny i futbalového klubu a dlhé desaťročia sa im v obci nadšene venoval. Vyhlásením roku 2019 za rok Jozefa Bernadiča obec vzdáva hold tejto osobnosti a s ňou symbolicky aj ďalším, minulým i súčasným lokálpatriotom a dobrovoľníkom. Verím, že v budúcnosti vždy nájdu svojich nasledovníkov. ■

Maroš Sagan,
starosta obce

Mládež v akcii

Ako zaktivizovať mladých v obci? Ako ich presvedčiť, že sa majú zaujímať o obec, o jej projekty, zapájať sa do nich a ovplyvňovať ich?

Záujem mladých o obec, v ktorej žijú, je veľmi dôležitý. Mal by byť vypočutý ich názor na to, čo a ako má obec robiť a zároveň to môže formovať ich samých ako budúcich kandidátov na riadiace pozície v nej. Aj preto sa obec zapojila do programu Asociácie krajských rád mládeže pod názvom VYD – Village youth in dialogue. Ide o spoluprácu skupiny mladých z Cífera s lektormi Asociácie počas niekoľkých mesiacov s cieľom vytvorenia koncepcie práce s mládežou v obci. Súčasťou programu je aj online dotazník, ktorý môžu mladí vypĺňať, odkaz sa nachádza na obecnej webovej stránke. Po ukončení mladí odprezentujú výstupy vedeniu obce a tieto budú sprostredkované aj čitateľom Cíferských novín. Ak máte chuť zapojiť sa, dajte nám vedieť na adresu cifer@cifer.sk ■

OcÚ Cífer

Investičné aktivity obce

V posledných dvoch mesiacoch sa s príchodom jari rozbehli plánované stavebné práce obce. Prvou z nich je výstavba kanalizácie v Jarnej, kde sa zatiaľ položili približne 3/4 trasy. Zaujímavosťou je, že práce tu boli na nejaký čas pozastavené kvôli archeologickému nálezu vo výkope. Ďalšou bežiacou stavbou bola rekonštrukcia podkrovia malej telocvične na vyučovacie triedy. Tu prebehli predovšetkým tesárske a zatepľovacie práce, momentálne prebieha príprava ďalšej etapy výstavby. Cieľom je pripraviť stavbu na používanie na jeseň tohto roku. Začalo sa stavať aj na Potočnej ulici, kde sa dokončuje infraštruktúra obecnej stavebnej zóny a zbúrala sa tu stará športová hala, na pozemkoch ktorej vzniknú stavebné pozemky pre rodinné domy. Popri týchto troch stavbách sa začala aj príprava pre výstavbu cyklotrasy na častiach Bernolákovej ulice a na Štúrovej ulici, kde sa kladie do zeme elektrické vedenie, telekomunikačné vedenie, rozhlas a osvetlenie, keďže niektoré elektrické stĺpy sú v trase chodníka a budú odstránené. Z menších stavieb prebehlo položenie gumenej podlahy na detskom ihrisku na štadióne pod workoutové ihrisko, kde sa v najbližších týždňoch osadia ďalšie 2 hracie prvky pre deti. Najbližšie dva mesiace by sa malo pokračovať vo vyššie uvedených stavbách a malo by sa začať aj s výstavbou samotného cyklochodníka. V investičnom pláne tohto roka, ktorý je mimoriadne bohatý, sú aj stavby cyklochodníka z Cifera do Pácu, vodovod cez Hájsku a Mlynskú ulicu do Jarnej, rekonštrukcia suchého potoka a pribudla aj výstavba spojovacieho vodovodu do Pácu, na ktorú obec získala dotáciu z Envirofondu. Viaceré tieto stavby sú ešte v štádiu obstarávania, preto nie je možné určiť začiatok ich realizácie. ■

Maroš Sagan, foto: archív OcÚ v Cíferi

Cíferská športová hala získala titul "Drevostavba roka"

V dňoch 20. až 27. 3. 2019 sa uskutočnilo súťažné konanie odbornej komisie na výber ocenenia Drevostavba roka 2018. Súťaž organizuje Sekcia drevostavieb Zväzu spracovateľov dreva Slovenskej republiky s cieľom podpory používania dreva ako domácej strategickej obnoviteľnej suroviny 21. storočia v stavebníctve a s cieľom propagácie popredných výrobcov drevostavieb, členských spoločností ZSD SR.

Komisia bola navrhnutá z odborníkov – architektov a stavebných inžinierov, ktorí pôsobia v danej oblasti i v akademickej sfére, v zložení: prof. Ing. Jozef Štefko, CSc. – predseda, profesor na Technickej univerzite vo Zvolene a vedúci Katedry Drevených stavieb na Drevárskej fakulte, doc. Ing. Jaroslav Sandanus, PhD. zo Stavebnej fakulty STU v Bratislave a uznávaný odborník na drevené stavebné konštrukcie, Ing. arch. Jaroslav Janes – architekt z praxe, Ing. Vladimír Balent – technický poradca spoločnosti Isover pre architektov a projektantov a Ing. Roman Soyka – statik drevených konštrukcií z praxe.

Nominovaných bolo 12 návrhov realizovaných drevostavieb, ktoré zhotovili členské spoločnosti ZSD SR v roku 2018. Zvolenými kritériami súťaže boli: komplexná architektonická a stavebná kvalita, užívateľský komfort, energetická hospodárnosť a environmentálna kvalita. Porota prihliadala aj na aktuálny trend prechodu k výstavbe domov s takmer nulovou spotrebou energie alebo energeticky pasívnych domov na jednej strane, ale aj tepelný komfort v letnom období na strane druhej. Výber prebehol na základe matematického sčítania bodov, pridelených každým členom komisie.

Cíferskú halu komisia komentovala nasledovne: "Aplikáciou elegantnej konštrukcie – drevených lepených nosných oblúkov vznikol čistý príjemný plne funkčný priestor výborne doplnený materiálovým riešením ostatných vnútorných plôch. I pri relatívne menších rozmeroch impozantný dojem zo stavby – ale také už dre-

Foto: archív OcÚ v Cíferi

vostavby s naplno priznaným drevom sú. Inžiniersky prepracovaná a do detailu zvládnutá drevená konštrukcia. Inšpiratívna ukážka, že aj takto sa na Slovensku dajú stavať halové športové stavby."

Oficiálne výsledky odbornej poroty

1. miesto – Školská telocvičňa v obci Cífer, zhotovitelia Kontrakting krov hrou s. r. o. a Kontrakting stavebné montáže s. r. o., Žilina, autor projektu Ing. arch. Pavel Ďurko a kol. – Atelier DV s.r.o. (21 bodov)
2. miesto – Rodinný dom Koplotovce, zhotoviteľ HolzHaus s. r. o., Detva, autor projektu LEarchitects s.r.o. (13 bodov)
   – Rodinný dom Trnava, zhotoviteľ M-House, s. r. o., Bratislava, autor projektu Ing. arch. Erik Makki, MAKKI – architekt, s.r.o. (13 bodov)
3. miesto: Rodinný dom Podunajské Biskupice, zhotoviteľ DREVSTAV SLOVAKIA s. r. o. Žarnovica, autor projektu Ing. arch. František Lehocký, Inardex s. r. o. (10 bodov). ■

OcÚ Cífer

Stará športová hala končí svoju púť

Začiatkom tohto roku bola zbúraná stará športová hala v Cíferi. Keďže išlo o významnú obecnú stavbu, ktorá bola dejiskom mnohých športových zápolení a zlomových chvíľ cíferskej hádzanej, prinášame vám zopár informácií o jej histórii, tak ako nám ich poskytol pán Marián Pavlík: „Koncom sedemdesiatych a začiatkom osemdesiatych rokov 20. storočia začalo podnikové riaditeľstvo Západoslovenských hydinárskych závodov v Cíferi s budovaním krytej haly pre vlastné

Foto: archív OcÚ v Cíferi

Foto: archív OcÚ v Cíferi

a tiež športové účely. Športová hala pri ZHZ bola dokončená a riadne skolaudovaná v roku 1974. Neskôr halu na hodiny telesnej výchovy využívali žiaci Osobitnej školy internátnej z Trnavy, ktorá do roku 1994 pôsobila v našej obci v priestoroch bývalej budovy základnej školy pri kostole (v súčasnosti Dom opatrovateľskej služby), ako aj žiaci našej základnej deväťročnej školy. Od majstrovskej sezóny 1990 – 1991 sa stala domovom hádzanárov TJ ZHZ Cífer počas ich domácich majstrovských zápasov a tréningov. K „majstrákom" dostali výnimku od Slovenského zväzu hádzanej, pretože palubovka hádzanárskeho ihriska mala menšie rozmery ako pripúšťa norma. Správcami haly po Nežnej revolúcii boli Milan Tomašovič, neskôr Imrich Čechovič a v rokoch 2004 –2009 Miroslav Štefík." ■

OcÚ Cífer

2. riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva

2. riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva (OZ) v Cíferi sa konalo 28. marca 2019. Na programe bolo „sýtych" 27 bodov, zasadnutie skončilo o 22.30 h. Poslanci sa venovali žiadostiam občanov z m. č. Pác o odkúpenie obecných pozemkov, či už pod rodinnými domami alebo časti záhrad. Schvaľovalo sa rekordne veľa všeobecne záväzných nariadení (VZN) obce: o určení názvov ulíc a číslovaní stavieb, o výške príspevku rodičov na stravovanie detí v materskej škole a v školskej jedálni, o financovaní MŠ, ZUŠ a školských zariadení. Špeciálne sa prejednávalo VZN o parkovaní a státi vozidiel, v ktorom poslanci určili parkovisko pred materskou školou za neverejný priestor. V blízkej budúcnosti chce obec umiestniť na tomto parkovisku zábrany, aby bolo využívané prednostne rodičmi detí MŠ. Ďalšími bodmi boli majetkové vysporiadania starej zbúranej športovej haly a zrekonštruovanej malej telocvične pri ZŠ.

Návrhy občanov na zmenu územného plánu obce boli vopred prerokované na stavebnej komisii. Zo štyroch žiadostí poslanci jednu schválili, jednu neschválili a dve žiadosti posunuli na dopracovanie na ďalšie zasadnutie OZ.

Poslanci sa venovali ponuke majiteľov pozemkov a domu v areáli futbalového štadióna, ktorí ponúkajú obci odkúpenie týchto nehnuteľností. Pre obec sú to zaujímavé pozemky, slúžili by napríklad na rozšírenie možností športovania, avšak požadovaná cena bola privysoká.

Ak sa chcete dozvedieť viac, čítajte zápisnicu zo zasadnutia na www.cifer.sk. Pozvánky na ďalšie zasadnutia nájdete včas na web stránke obce a na úradnej tabuli. ■

Andrea Kissová

Nová elektronická služba – V obraze

Chcete byť informovaný o aktualitách z nášho webu? Chcete mať k dispozícii dôležité informácie z obce vo vašom smartfóne?

Práve pre vás je určená naša nová mobilná aplikácia - V OBRAZE.
Aplikácia vám prináša prehľad aktualít z webu našej obce, upozorní vás na novo vložené správy, dozviete sa včas o organizovaných akciách, môžete si pozrieť fotografie alebo dokumenty vyvesené na úradnej tabuli.

Foto: Zdroj Internet

■ **Čo možno sledovať?**
- Kultúrno-spoločenské podujatia
- Fotogalériu
- Aktuality
- Úradnú tabuľu

■ **Čo je potrebné k jej stiahnutiu?**
- Mobilný telefón s operačným systémom Android či iOS
- Prístup na internet
- Miesto v úložisku telefóne cca 13 MB ■

Rôzne

■ Obecný právnik bude v rámci bezplatného právneho poradenstva k dispozícii na obecnom úrade dňa 25. 4. 2019 a 16. 5. 2019 o 16.00. h. Záujemcovia o jeho služby sa môžu prihlásiť na sekretariáte obecného úradu, tel. č. 033/ 55 99 732 alebo e-mailom: sekretariat@cifer.sk.

■ Zberové miesto pre biologický odpad – konáre a trávu – v miestnej časti Pác má od 16. 4. regulovanú prevádzku. Otvorené bude v pondelok a v stredu od 15.00 do 18.00, v sobotu od 9.00 do 12.00. Zberové miesto môžu využívať len občania obce Cífer. Používatelia musia rešpektovať rozdelenie odpadu. Zberové miesto nemá stály dozor, jeho používanie je na zodpovednosť občanov.

■ Starosta obce Cífer Maroš Sagan bol na XXIX. sneme Združenia miest a obcí, región JE Jaslovské Bohunice, zvolený za jeho nového predsedu. Na tomto poste vystriedal Vladimíra Púčika, bývalého starostu obce Ružindol. Združenie miest a obcí zoskupuje približne 150 obcí nachádzajúcich sa v okolí jadrovej elektrárne a je najvýznamnejším združením obcí v regióne. ■

Výsledky volieb prezidenta Slovenskej republiky 2019 z prvého kola, ktoré sa konali dňa 16. 3. 2019

Číslo okrsku	Počet voličov zapísaných v zozname voličov	Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	Účasť vo voľbách v %
1 (Cífer)	1584	855	853	840	53,98
2 (Cífer)	1533	872	872	863	56,89
3 (Pác)	311	187	187	183	60,13
4 (Jarná)	143	85	85	85	59,44
SPOLU	**3571**	**1999**	**1997**	**1971**	**55,98**

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov:

		Počet platných hlasov za:				
Por.č. kandidáta	Kandidát	Okrsok č. 1	Okrsok č. 2	Okrsok č. 3	Okrsok č. 4	SPOLU
1.	Bugár Béla, Ing.	3	7	1	1	12
2.	Čaputová Zuzana, Mgr.	363	422	76	47	908
3.	Daňo Martin	4	6	2	0	12
4.	Harabin Štefan, JUDr.	134	104	29	16	283
5.	Chmelár Eduard, doc. Mgr., PhD.	18	21	7	0	46
6.	Kotleba Marian, Ing. Mgr.	82	65	20	6	173
7.	Krajniak Milan, Bc.	21	19	12	0	52
8.	Menyhárt József, PaedDr., PhD.	0	0	0	0	0
9.	Mikloško František, RNDr.	65	43	11	4	123
10.	Mistrík Róbert, Dr. Ing.	0	0	0	0	0
11.	Šefčovič Maroš, JUDr., PhD.	143	168	25	11	347
12.	Švec Róbert, Mgr.	3	8	0	0	11
13.	Tauchmannová Bohumila, Ing.	1	0	0	0	1
14.	Zábojník Juraj, Dr. Ing., PhD.	3	0	0	0	3

Výsledky volieb prezidenta Slovenskej republiky 2019 z druhého kola, ktoré sa konali dňa 30. 3. 2019

Číslo okrsku	Počet voličov zapísaných v zozname voličov	Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	Účasť na voľbách v %
1 (Cífer)	1593	766	765	747	48,08
2 (Cífer)	1531	788	788	770	51,47
3 (Pác)	312	155	155	152	49,68
4 (Jarná)	149	87	87	83	58,39
SPOLU	**3585**	**1796**	**1795**	**1752**	**50,09**

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov:

		Počet platných hlasov za:				
Por.č. kandidáta	Kandidát	Okrsok č. 1	Okrsok č. 2	Okrsok č. 3	Okrsok č. 4	SPOLU
1.	Čaputová Zuzana, Mgr.	463	473	101	58	1095
2.	Šefčovič Maroš, JUDr., PhD.	284	297	51	25	657

Kalendár podujatí

V MESIACOCH APRÍL – MÁJ – JÚN – JÚL 2019

19. apríl	**Krížová cesta ulicami obce**	Farský úrad	
20. apríl	**Biela sobota – eucharistická procesia**	Farský úrad	Kostol sv. Michala Archanjela
27. apríl	**Divadelné predstavenie – Chlieb s maslom**	OcÚ	DK v Cíferi
27. apríl	**Posedenie pri víne**	ZO SZZ	Obecná pivnica
28. apríl	**Koncert XXXIV. CHJ – organový koncert**	SPH, OcÚ	Kostol sv. Michala Archanjela
05. máj	**Detské rybárske preteky**	Zväz rybárov, OcÚ	Rybník v Cíferi
05. máj	**Koncert FRAGILE QUEEN**	OcÚ	DK v Cíferi
05. máj	**Koncert XXXIV. CHJ – koncert renesančnej hudby**	SPH, farský úrad, OcÚ	Kostol sv. Michala Archanjela
06. máj	**Stretnutie pri výšivke 19.00 h (pokročilí)**	Výšivkársky spolok	DK Cífer
08. máj	**Kladenie vencov k pomníku padlých v druhej svetovej vojne**	OcÚ	
12. máj	**Deň rodiny + Deň matiek v Cíferi**	OcÚ, farský úrad	Farská záhrada
13. máj	**Stretnutie pri výšivke 19.00 h (začiatočníci)**	Výšivkársky spolok	DK Cífer
18. máj	**Noc múzeí a galérií**	Obecné múzeum, OcÚ	
19. máj	**Hodová svätá omša v Kaplnke sv. Jána Nepomuckého**	Farský úrad	
19. máj	**Koncert XXXIV. CHJ – Mucha Quartet**	SPH, farský úrad, OcÚ	Kostol sv. Michala Archanjela
24. máj – 25. máj	**Otvorené pivnice na sv. Urbana**	ZO SZZ	Obecná pivnica
26. máj	**Prvé sväté prijímanie**	Farský úrad	Kostol sv. Michala Archanjela
26. máj	**Záverečný koncert XXXIV. CHJ**	SPH, farský úrad	Kostol sv. Michala Archanjela
28. máj	**Požehnanie ozimín pri kríži na Výhone**	Farský úrad	
01. jún	**Hurá MDD**	OcÚ	Futbalový štadión
02. jún	**Premiéra novej hry Veselé paničky cíferské**	Cíferské ochotnícke divadlo	DK Cífer
02. jún	**MDD v Jarnej**	OZ Gocnog	DK Jarná
03. jún	**Stretnutie pri výšivke 19.00 h (pokročilí)**	Výšivkársky spolok	DK Cífer
08. jún	**Výstava vín v Jarnej**	OZ Gocnog	DK Jarná
08. jún	**MDD v m. č. Pác**	OZ Pácan	DK Pác
10. jún	**Stretnutie pri výšivke 19.00 h (začiatočníci)**	Výšivkársky spolok	DK Cífer
15. jún	**Súťaž vo varení guláša**	OcÚ	Obecné trhovisko
15. jún	**Oslava Dňa otcov – opekačka**	ZRPŠ pri MŠ, farský úrad	Farská záhrada
16. jún	**Koncert – Trio LA GIOIA**	OcÚ	DK Cífer
20. jún	**Božie telo – eucharistická procesi**	Farský úrad	Kostol sv. Michala Archanjela
21. jún	**Hádzanársky turnaj v plážovej hádzanej**	TJ Sokol	Kúpalisko Pác
22. jún	**Hádzanársky turnaj v plážovej hádzanej**	TJ Sokol	Kúpalisko Pác
22. jún	**Posedenie pri víne**	ZO SZZ	Obecná pivnica
23. jún	**Hádzanársky turnaj v plážovej hádzanej**	TJ Sokol	Kúpalisko Pác
30. jún	**Te Deum na konci školského roka**	Farský úrad	
30. jún	**Hodová svätá omša v Kostole sv. Petra a Pavla v Páci**	Farský úrad	Kostol sv. Michala Archanjela
01. júl. - 31. august	**Letné školské prázdniny**		
01. júl	**Stretnutie pri výšivke 19.00 h (pokročilí)**	Výšivkársky spolok	DK Cífer

(pokračovanie na str. 6)

05. júl	**Hodová svätá omša v Kaplnke sv. Cyrila a Metoda v Háji**	Farský úrad	Pred Kaplnkou sv. Cyrila a Metoda v Háji
06. júl	**Hodový beh**	OZ Gocnog	DK Jarná
8. – 12. júl	**Obecný denný detský letný tábor**	OcÚ	
20. júl	**Cíferské folklórne popoludnie – 2. ročník**	OcÚ, FS Cífer	DK Cífer
27. júl	**Rybacie hody**	Zväz rybárov, OcÚ	Rybník Cífer

Kultúrno-spoločenská retrospektíva

■ Dňa **9. 2. 2019** ZRPŠ pri ZŠ v spolupráci s Obecným úradom v Cíferi pripravili pre deti fašiangový karneval. Po prvýkrát v Cíferi mohli deti obdivovať bublinkovú šou a zatancovať si spolu s maskotmi z rozprávky Mimoni. Nechýbali súťaže, detské pesničky, balóny, na občerstvenie fašiangové šišky a malinovka. Každá maska bola ocenená hračkou. Aj keď detí bolo z dôvodu vírusovej infekcie pomenej, nálada vo veľkej sále DK bola výborná.

■ V sobotu **16. 2. 2019** sa v sobášnej sále domu kultúry uskutočnilo stretnutie starostu obce Cífer s jubilujúcimi manželmi (50 rokov) pri príležitosti Národného týždňa manželstva. Manželia si zaspomínali na svoje začiatky i na nedávno uplynulé roky manželského života.

■ Dňa **23. 2. 2019** sa konal už 27. ročník výstavy vín. Je to jedno z najobľúbenejších podujatí v Cíferi, o čom svedčí každoročný nárast počtu záujemcov, ktorí výstavu navštívia. O dobrú náladu sa tradične postarala seniorská kapela z Cífera BKR a ľudová hudba Vieska z Vištuka. Podujatie zorganizovali členovia výboru ZO Slovenského zväzu záhradkárov Cífer. Viac sa o tejto akcii dočítate na ďalších stránkach novín.

■ Sobota **3. 3. 2019** patrila opäť zábave. V uliciach ste mohli stretnúť veselý fašiangový sprievod zložený z členov Folklórnej skupiny Cífer. Vtipnými maskami a vystúpením pred domom kultúry pobavili mnohých Cíferčanov. Potom sa v DK Cífer začalo pochovávanie basy v podaní Cíferského ochotníckeho divadla a dychovej hudby Cíferčanka. Nechýbali vtipné scénky ani dobrá hudba.

■ Dňa **23. 3. 2019** sa v dome kultúry za účasti starostu obce, zástupcov športovej komisie pri OZ, poslancov a pozvaných hostí uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien cíferským športovcom na vyhodnotení ankety Športovec roka 2018.

Foto: archív OcÚ

Foto: rchív FS Cífer

Fotky z obecných podujatí nájdete na webstránke obce Cífer www.cifer.sk vo fotogalérii. ■

Vyhlásenie ankety Cíferský športovec roka 2018

Potlesk nielen pre šachistov, ale aj začínajúce športové talenty...

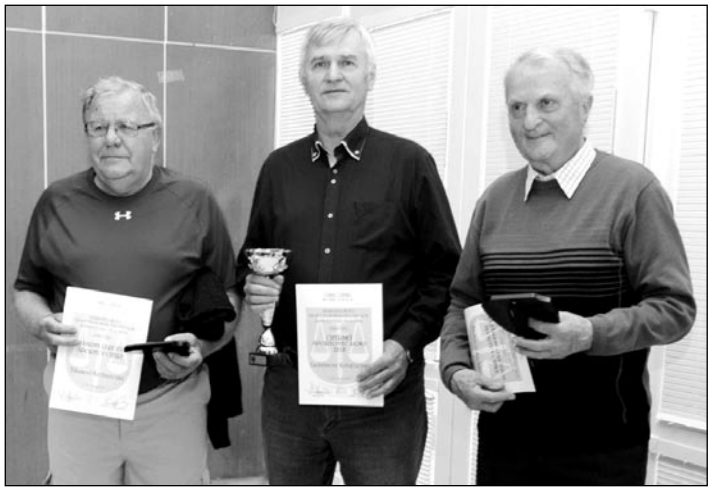
Vo veľkej sále domu kultúry sa v sobotu 23. marca 2019 uskutočnil už 9. ročník populárnej ankety Cíferský športovec roka, ktorej cieľom je zvýšenie prestíže nášho súčasného športu a jeho aktérov, ako aj oživenie spomienok na našich slávnych športovcov, ktorí v minulosti zviditeľňovali našu obec, okres i trnavský región.

Prítomní v úvode potleskom privítali vzácnych hostí – starostu obce Maroša Sagana, špičkového trnavského a slovenského plaveckého trénera Ladislava Hlavatého, šachového veľmajstra Tomáša Likavského, zástupcov obecného zastupiteľstva, ako aj zástupcov spolkov a organizácií v obci. Po minúte ticha za všetkých cíferských športovcov a funkcionárov, ktorí nás v minulom roku navždy opustili, úvodnú časť vydarenej akcie v kultúrnom programe spestrili hráči na bicie nástroje zo Základnej umeleckej školy Ladislava Kupkoviča v Cíferi pod vedením Ondreja Slávika. V ankete Cíferský športovec roka 2018 tentoraz dostali prednosť služobne starší športovci z radov futbalistov ŠK Cífer 1929, ktorí v minulom roku oslávili významné životné jubileá. Veľkého potlesku a uznania

(Hosťami vydareného podujatia boli šachový veľmajster Tomáš Likavský (na obr. vľavo) a plavecký tréner Ladislav Hlavatý (na obr. vpravo).

(pokračovanie na str. 7)

Jubilujúci športovci, ktorí v minulosti preslávili Cífer, zľava: Viliam K., Ladislav K.a Štefan K.

Úspešní šachisti ŠK Cífer, zľava: predseda klubu Miloš Š., kapitán družstva Pavol V., držiteľ ocenenia Cíferský športovec roka 2018 Pavel K., Jozef V., Ivan B., Pavol B. a Miroslav Š.

sa dostalo osemdesiatnikovi Štefanovi Kuchárovi, stredopoliarovi, dlhoročnému kapitánovi, ako aj o štyri roky mladšiemu útočníkovi Viliamovi Krchnavému. Obaja počas bohatej kariéry patrili na svojich postoch k najlepším v dlhodobej histórii najpopulárnejšieho športu v našej obci a právom im patrí Plaketa za zásluhy o rozvoj športu v Cíferi. Spoločne s nimi bol v kategórii súčasný najlepší cíferský veterán ocenený Ladislav Kovačócy, niekdajší hádzanár, dlhoročný člen výboru TJ Sokol Cífer a momentálne člen základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Cíferi. Ďalší traja ocenení jubilanti, bývalí funkcionári ŠK Cífer Vladimír Čechovič, Štefan Kovačič a Kamil Morvay, sa, žiaľ, na vyhlasovaní ankety Cíferský športovec roka 2018 nezúčastnili.

Na rad prišiel slávnostný akt vyhlasovania športových talentov v kategórii predprípravky a prípravky hádzanej TJ Sokol Cífer, ktorými sa stali Tobiáš Habiňák, Eliška Mišovičová, Michal Klinko a Patrícia Kollárová. Spoločne s nimi si ocenenie Cíferský športovec roka 2018 prevzali aj ďalší hádzanári – v kategórii mladších žiakov Lukáš Súsedka a Alica Michálekova, starší žiak Matúš Fojcík, dorastenec Filip Šurin a z A mužstva mužov Andrej Minárik. Z futbalistov ŠK Cífer 1929 si poctu Cíferský športovec roka 2018 prevzali v kategórii žiakov Rebecca Irena Duris (v súčasnosti dorastenka FC Spartak Trnava) a Adam Navrátil, v kategórii dorastencov Tomáš Grosman. Nominovaný kapitán A mužstva Tomáš Tibenský sa na vyhlásení nezúčastnil.

Vychádzajúce hádzanárske hviezdičky TJ Sokol Cífer, zľava stoja: Patrícia K., Alica M., Tobiáš H., Michal K. a Lukáš S.

Ocenením Cíferský športovec roka 2018 sa pýšia aj títo traja hádzanári, zľava: starší žiak Michal F., stabilný hráč A mužstva Andrej M. a dorastenec Filip Š.

V závere milej športovej slávnosti mali sólo šachisti. Ocenenie Cíferský športovec roka 2018 za kolektív Šachového klubu Cífer prevzal kapitán Pavol Vlkovič. Myslíme si, že zaslúžene, pretože majú za sebou mimoriadne úspešnú sezónu. V práve sa končiacom súťažnom ročníku 2018 – 2019 prvýkrát v histórii reprezentovali našu obec štyri družstvá. Dve z nich veľmi úspešne, pretože A družstvo zvíťazilo v 3. lige a po dvadsiatich piatich rokoch bude účastníkom v druhej najvyššej slovenskej celoštátnej súťaži. B družstvo bolo zasa najlepšie v 4. lige, čiže je istým postupujúcim do tretej ligy. A to nie je všetko. V kategórii jednotlivcov ocenenie Cíferský športovec roka 2018 prevzal Pavel Kovačócy – už piatykrát, čím sa stal historicky najúspešnejším športovcom v doterajšom priebehu vyhlasovania tejto ankety. V práve sa končiacom súťažnom ročníku 2018 – 2019 bol najlepším jednotlivcom zo 150 účastníkov tretej ligy. Z doterajších odohraných deviatich šachových partií sedemkrát vyhral a dvakrát remizoval!

Za priebeh a organizáciu vydareného podujatia patrí poďakovanie športovej komisii pri OZ a obecnému úradu, za dôstojnú kulisu miestnemu publiku a v neposlednom rade aj hudobnej skupine BKR pod vedením Alexandra Dera Dugoviča, ktorá sa už tradične bohatým repertoárom piesní svojej úlohy zhostila na výbornú. ■

Text a foto: Marián Pavlík

Anetka Sláviková, narodila sa 9. 2. 2019,
miery: 3840 g, 52 cm.

Blahoželáme, milé novorodeniatko!

Smútočná spomienka

Dňa 1.4.2019 uplynulo 25 rokov od úmrtia manžela, otca, dedka **Viktora Lovása**.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Manželka, dcéra, syn, nevesta, zať, vnúčatá a ostatná rodina

Na pochovávanie basy prišli diváci až z Bytče

Cíferské ochotnícke divadlo v spolupráci s dychovou hudbou Cíferčanka, ZUŠ Cífer, cíferskými hasičmi a OcÚ Cífer v nedeľu 3.3.2019 po štvrtýkrát ukončilo fašiangy divadelným predstavením Pochovávaní basy. Tento rok si basa Rózka Fašangová želala civilný pohreb, vraj dva cirkevné po sebe stačili. Rozlúčiť sa s ňou prišli zástupcovia chudobnej hudobnej strany, feministky, remeselníci a programom sprevádzal primátor mesta Fašánek. V reklamnom spravodajstve sa riešila obecná hromadná doprava v Cíferi, divákom sa páčilo okienko pre záhradkárov tetky Rebarbory. Ku vlaňajšiemu kankánu pribudla lambada v podaní mladých členiek COD, opäť zaspieval M. Pobuda za klavírneho sprievodu manželky L. Pobudovej a ochotníkom pri speve pomohol hrou na akordeón Dominik Sagan. Po jedenapolhodinovom divadle hrala do tanca dychová hudba Cíferčanka.

Zdá sa, že Cíferčania a ľudia z okolia si na pochovávanie basy Cíferským ochotníckym divadlom už zvykli, sála DK bola plná. Dokonca sme zaznamenali manželský pár, ktorý sa na nás prišiel pozrieť až z Bytče. Sme radi, že sme od divákov dostali pozitívnu spätnú väzbu, že sa na predstavení zabavili a zabudli na svoje starosti, že sme im vyčarili úsmevy na perách aj v dušiach. A niektorí si aj zatancovali.

Foto: archív COD

Fašangi sme ukončili, modlite sa cez celí pôst, abi ste neprišli o svoj chvost. Sadnite si do pivnice k demižónu slivovice. Na veľkonočné svátki vilezete zase spátki. ■

Ing. Dagmar Straková, vedúca COD

Na letnom kúpalisku na Páci
určite sa vám šeckým zapáči.
Studené pivo, teplá voda,
obíst ho v lete by bola škoda.

Načo sa trepat do Karibiku,
keď hotdog, langoš, pijatiku,
kofolu, zmrzku, chladený letný drink
ponúka na Páci náš místný catering?

Čo by si hledal na Malorke?
Na Páci si raz-dva na motorke.
Nemosíš byt na Copacabane –
skoč v Páci do vody a večer doma do vane.

Zabudni na Saint-Tropéz
a nechodz na Bermudy vác,
šecky tý krásy pokope
ponúka kúpalisko Pác.

Palmy nám netreba,
ani golf s osemnástýma dzíráma,
Cíferani sú v lete na Páci,
vy ostatní dójdzite za nama.

Autor: Ing. Eva Holešová

27. ročník výstavy vín Cífer 2019

Klub vinárov Cífer pri ZO SZZ v spolupráci s OcÚ Cífer 23.2.2019 zorganizoval 27. ročník výstavy vín Cífer 2019. Výstava ponúkla rekordný počet 555 vzoriek od 185 vinárov z Cífera a okolia, ako aj družobných obcí Telnice a Prellenkirchen. Počas slávnostného vyhodnotenia garant súťaže Ing. Vladimír Sodoma odovzdal ceny pre šampiónov výstavy, najlepšie cíferské a gocnocké vína.

Foto: archív OcÚ

Veľmi vydarená akcia okrem dobrého vínka ponúkla hudobnú produkciu v podaní hudobnej skupiny BKR a ľudovej muziky Vieska

Foto: archív OcÚ

z Vištuka. Pre gurmánov bolo pripravené tradičné pečené mäso, pagáče, praclíky, lokše...

Výstavy sa v hojnom počte a vo výbornej nálade zúčastnili vinári z družobnej obce Telnice na Morave.

Na záver by som sa chcel poďakovať starostovi obce Mgr. Marošovi Saganovi, PhD., garantovi súťaže Ing. Vladimírovi Sodomovi, degustátorom, sponzorom a organizačnému výboru za výborný priebeh degustácie a verejnej výstavy vín. ■

Peter Krajčovič, predseda ZO SZZ Cífer

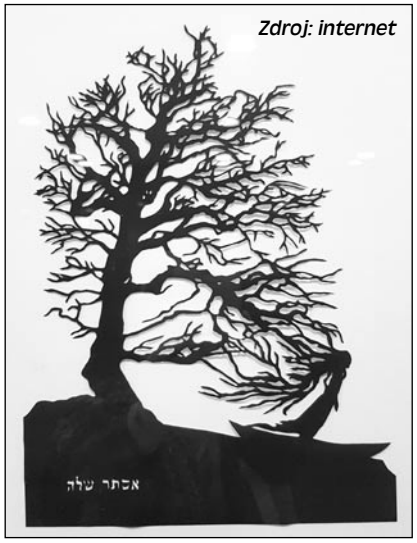
Bude Vás zaujímať...

Náhoda to chcela, že v rovnakom termíne – vo februári t. r. – sa v Bratislave uskutočnili dve výstavy obrazov umelkýň, majúcich určitý vzťah k našej obci. Sú to Esther Schilo z Izraela a Elza Siváková z Bratislavy.

Esther Schilo má cíferské korene. Jej otec Kurt (Bubi) Schlüsser sa narodil v Cíferi a bol synom Artúra Schlüsserera, ktorý bol hospodárskym správcom na veľkostatku Ing. Víta Slezáka v Háji. Rodina prežila holokaust a vrátila sa do Cífera, ale v apríli 1948 emigrovala do Izraela.

Kurt (Bubi) Schlüsser sa v roku 1950 oženil s Gabrielou Braunovou, ktorá pochádza z dediny Lula (okres Levice). V roku 1952 sa im v Tel Avive narodila dcéra Esther.

„Umenie bolo odjakživa jej záľubou. Počas štúdia sa venovala maľbe, kresbe, soche i keramike. V roku 2002 absolvovala kurz umeleckého strihania papiera a už po štvrtej hodine jej učiteľka skonštatovala: V tomto umení budeš géniom! Esther Schilo tak podľahla čaru starého židovského umenia a začala navrhovať vlastné originálne vystrihovačky, z ktorých väčšina motívov pramení v Biblii, židovských tradíciách a symbolík," je o nej napísané v propagačnom materiáli na bratislavskú výstavu. Esther Schilo udržuje priateľské styky s našou pani Emerenciou Cajovou. A to bolo aj podnetom na usporiadanie jej výstavy papierových diel mizrah a šiviti v Cíferi. Vernisáž sa uskutočnila v nedeľu 6. mája 2007 v sobášnej miestnosti domu kultúry pred koncertom v rámci XXII. ročníka Cíferskej hudobnej jari, na ktorom účinkoval Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala s umeleckým vedúcim Ewaldom Danelom. Na vernisáži sa zúčastnili viacerí vzácni hostia – riaditeľ Múzea židovskej kultúry v Bratislave prof. PhDr. Pavol Mešťan, DrSc., vdp. farár Thlic. Peter Šimko, starosta obce Ing. Tibor Čepec, ale aj mamička pani Gabriela Schlüsserová. Umelkyňa v emotívne ladenom príhovore v slovenčine sa prihlásila k slovenským koreňom a všetkému, čo jej starostliví rodičia vštepovali o svojej vlasti. Výstava trvala týždeň. Po Prahe, Bratislave a Cíferi putovala do ďalších miest. Od roku 2005, keď mala prvú výstavu v Halfe, prezentovala svoje umenie na viacerých individuálnych i kolektívnych výstavách v Izraeli, USA, Číne, Nemecku, ČR a na Slovensku.

Zdroj: internet

Súčasná výstava v Bratislave – v Galérii Slovenského rozhlasu na Mýtnej ulici – je jedinečná, je vrcholom dokonalosti, je priam geniálna. Bezo zvyšku sa potvrdila predpoveď jej učiteľky – v tomto umení budeš géniom!

Aj autorka výstavy obrazov v Pistoriho paláci na Štefánikovej ulici Bratislave (bývalé Múzeum V. I. Lenina) **PhDr. Mgr. art. Elza Siváková** a jej vzťah k Cíferu má zaujímavú históriu. V lete 2017 sa na nás pani Elza Siváková obrátila listom, že jej priatelia hudobníci Československého komorného dua Zuzana Berešová – klavír a Pavel Burdych – husle, ktorí pravidelne účinkujú na vernisážach jej obrazov, majú u nás v októbri koncertovať v rámci Jesenného cyklu koncertov. Pýtala sa, či by ich vystúpenie bolo možné spojiť s výstavou jej obrazov. Okrem iných obrazov, ako sú portréty, akty a figurálne kompozície chcela vystaviť aj dvojportrét Ladislava Kupkoviča, ktorý je aj na obálke CD Československého komorného dua s nahrávkou skladieb L. Kupkoviča a tiež obraz umelcov Československého komorného dua v štylizovanej forme. Súhlasili sme a 22. októbra 2017 sa v rámci 2. ročníka JCK pred koncertom Československého komorného dua uskutočnila vernisáž obrazov Elzy Sivákovej v malej sále domu kultúry. Kurátorom výstavy bol Mgr. Martin Šugár, PhD.

Dvojportrét L. Kupkoviča a štylizovaný obraz umelcov boli vystavené na koncertnom pódiu. Na vernisáži a, samozrejme, aj na koncerte bola prítomná manželka L. Kupkoviča pani Irmhild Kupkovič, jeho sestra MUDr. Mária Louzil Kupkovičová a ďalší hostia a priatelia L. Kupkoviča.

Bezprostredne pred koncertom sa uskutočnil akt pomenovania ZUŠ v Cífer na ZUŠ Ladislava Kupkoviča. Starosta obce Mgr. Maroš Sagan, PhD., odovzdal dektréty o tomto pomenovaní pani Irmhild Kupkovič, sestre MUDr. Márii Louzil Kupkovičovej a zástupkyni riaditeľky ZUŠ pani Mgr. art. Marii Miklovičovej. Tým sa to však nekončí. Dvojportrét L. Kupkoviča zakúpila pani Irmhild a o rok neskôr, a to 28. októbra 2018, na koncerte v rámci 21. ročníka JCK, ktorého sa zhostili žiaci a pedagógovia ZUŠ L. Kupkoviča, pani Irmhild darovala obraz tejto škole. Prevzal ho jej riaditeľ Mgr. art. Milan Osadský. Aj pri tomto akte bola autorka obrazu Elza Siváková prítomná.

Foto: archív OcÚ

Elza Siváková, rodená Elisabeth Mathilda Konrád Spack, sa narodila v Žiline a neskôr vyrastala v prostredí spišských Nemcov v Gelnici. Študovala na FF UPJŠ v Prešove výtvarné umenie (1963 – 1968) a germanistiku (1970 – 1975). Začínala v ateliéroch maliarov Jozefa Bendíka, Michala Petreka, Eugena Lehotského. Absolvovala viaceré maliarske kurzy v Berlíne vo Fra Frauenau a Kronachu, kde si osvojila techniku olejomaľby. V jej tvorbe je **mnohožánrovosť**, ale významné miesto v nej zaujímajú **figurálne kompozície, ženské akty** a **krajinomaľba**. Bratislavská výstava predstavuje výber (vyše 60 obrazov) z jej celoživotnej tvorby. Zaujímavé sú práve z posledného obdobia (2018) z Thajska a východného Slovenska.

Pani Elze Sivákovej a pani Esther Schilo želáme veľa tvorivých nápadov a výstav nielen na Slovensku, ale aj mimo neho. ■

MUDr. Viliam Hafner

Jozef Bernadič (1901 - 1989†)

zberateľ, osobnosť cíferskeho kultúrneho a športového života

S menom Jozefa Bernadiča sa úzko spája kultúrny a športový život v Cíferi pri Trnave od začiatku prvej ČSR až do konca 80. rokov 20. storočia. Narodil sa dňa 7. marca 1901 v rodine roľníka ako 6. dieťa z 9 detí. Vychodil základnú školu a vyučil sa remeslu kováča.

V roku 1929 bol jedným zo zakladateľov prvého športového klubu v Cíferi, bol jeho dlhoročným členom a roky pôsobil vo funkcii jeho predsedu či podpredsedu. Najmä však uňho dominovalo divadlo a folklór.

V roku 1919 hral v divadelnom predstavení Kamenný chodníček autora Ferka Urbánka – prvom hranom divadle v slovenskom jazyku. K divadlu a literatúre mal vrúcny vzťah a aktívne sa tejto svojej záľube venoval ďalej v spolkoch Jednota Orla, Roľnícky dorast, Dobrovoľný hasičský zbor, Mariánska kongregácia a miestnom odbore Matice slovenskej. V roku 1922 sa oženil s Amáliou Baranovou, s ktorou záľubu a lásku k divadlu spolu prežívali od spoločného účinkovania v Kamennom chodníčku. Ich 5 detí – Ladislav, Rozália, Terézia, Štefan a Mária – vyrastalo v prostredí, kde sa pestovalo nadšenie a láska k národnej kultúre, tradíciám, ľudovému umeniu a, samozrejme, divadlu a športu. Stál pri zrode ochotníckeho divadla v Cíferi a bol aj predsedom ochotníckeho Dramatického krúžku Janka Palárika (DKJP), ktorý viedol vyše 12 rokov. Jeho zásluhou sa tento krúžok vypracoval medzi najlepšie amatérske divadlá na Slovensku. Vedel správne podchytiť a nadchnúť vtedajšiu mládež, ku ktorej v tom čase patrili aj jeho deti – hlavne synovia Ladislav, Štefan a dcéry Rozália, Terézia. Takto dal mladým ľuďom prácu a zmysluplnú zábavu, ako aj možnosť verejného uplatnenia sa. Bol veľmi dobrým hercom, režisérom aj spevákom a tanečníkom. Vychoval 3 generácie hercov a režisérov. V priebehu existencie DKJP združil okolo seba 135 mládencov a dievčat, ktorí dokázali vysoko vyzdvihnúť úroveň cíferského ochotníckeho divadla.

V roku 1925 spoločne s kamarátom Jánom Krajčovičom (prezývaným Basista) založili cíferskú národopisnú tanečnú skupinu a začali s ďalšími nadšencami nacvičovať ľudové tance na dvore v hostinci u Jána Rakúsa. Tým bola založená tradícia folklórnej skupiny v Cíferi, ktorá funguje dodnes. Vytvoril prvú národopisnú skupinu, ktorá začala verejne vystupovať v cíferských krojoch s piesňami a tancami na rôznych slávnostiach a národopisných podujatiach. Skupina v rokoch 1940 – 1950 patrila k najlepším v Trnavskom okrese. Bol aj pri opätovnom zrode folklórnej skupiny v roku 1970, ktorú začal viesť jeho syn Ladislav Bernadič. Tak sa po 20 rokoch obnovili tradície cíferských tancov a piesní. Jozef Bernadič opäť začal vystupovať ako spevák sólista, tanečník a ľudový rozprávač – v role gazdu a richtára. Získal pozornosť významných osobností v tejto oblasti, pána Ondreja Dema a ďalších, vďaka čomu sa cíferský folklór, tradície, výšivky, kroje, piesne a tance stali predmetom národopisného záujmu, záujmu slovenskej televízie a v roku 1980 bolo natočené umelecké folklórne pásmo z Cífera pod názvom Už sme žitko zežali. Folklórnu skupinu od roku 1990 až do konca roku 2017 viedla Amália Krištofovičová. Súčasnou vedúcou je Kristína Bachratá a Folklórna skupina Cífer na budúci rok oslávi 50. výročie založenia.

Počas svojho produktívneho veku bol zamestnancom v Nemocenskej poisťovni, kde pracoval v pozícii kontrolóra práceneschopnosti. Veľa cestoval po bližšom i vzdialenejšom okolí Trnavského kraja. Jeho dopravným prostriedkom bol bicykel, na ktorom absolvoval cesty až do Zvolenského kraja. Tie mu trvali často až týždeň. Okrem práce pre zamestnávateľa sa celý tento čas ako obdivovateľ tradičného ľudového umenia venoval svojej zberateľskej záľube. Z ciest si pravidelne prinášal krásne kúsky ľudového úžitkového, ale i dekoratívneho umenia – džbány, tanieriky, misky, sväteničky a obrazy maľované na skle. Po niekoľkých rokoch vznikla početná zbierka týchto predmetov – spolu okolo 150 kusov. Predmety tvorili dekoráciu v jeho prednej izbe, kde boli inštalované na stenách a uložené na veľkom starožitnom sekretári a v starožitnej sklenenej vitríne. V roku 2017 získalo Západoslovenské múzeum v Trnave časť keramickej zbierky Jozefa Bernadiča. Iniciatíva venovať zbierku múzeu vyšla od vnučky (Jarmila Kotláriková). Ide o 51 kusov keramiky, prevažne o fajansovú produkciu džbánkarských dielní zo západného Slovenska, vyrobenú v priebehu 19. storočia. Medzi džbánmi, krčahmi, taniermi a misami s kvetinovými motívmi vyniká džbán so sv. Annou, vyrobený v prvej polovici 19. storočia v Stupave. Vzácne sú aj dve fajansové sväteničky s plastickým motívom

kríža a christogramom JHS. „Hodnotný súbor západoslovenskej fajansy Jozefa Bernadiča je cenným obohatením zbierkového fondu múzea," povedala p. Duchoňová (zamestnankyňa múzea). Výstavou keramickej zbierky, ktorú si záujemcovia mohli prezrieť v tomto roku od 17. januára do 17. marca, si Západoslovenské múzeum v Trnave pripomenulo 30. výročie úmrtia cíferského zberateľa.

Bilanciou práce Jozefa Bernadiča v cíferskej kultúre je 33 rokov pôsobenia v ochotníckom divadle, kde ako herec stvárnil viac ako 50 postáv rozličných charakterov, a vytvorenie vzácnej zbierky ľudovej keramiky. Vo folklórnej skupine pôsobil 36 rokov a odovzdával svoje nadšenie a radosť z pestovania národnej kultúry 3 generáciám mladých ľudí a v kruhu mladších generácií vo folklórnej skupine účinkoval, rozdával radosť a pobavenie svojimi príbehmi, spevom a tancom až do vysokého veku 82 rokov.

Tento statný, prívetivý, ľudí milujúci a večne veselý nezabudnuteľný muž, celým srdcom Cíferčan, zomrel 17. januára 1989. Jozef Bernadič celý svoj plodný život zasvätil cíferskej kultúre, a preto ho významný Cíferčan, historik PhDr. Vendelín Jankovič, CSc., plným právom nazval bardom cíferskej kultúry. ■

Text a foto: Kristína Bachratá a Amália Krištofovičová
Zdroj: Ing. Jarmila Kotláriková (vnučka), Marián Pavlík, Monografia Cífer.

Radosť z manželstva aj tento rok oživila Cífer

Týždeň okolo sviatku sv. Valentína – teda okolo 14.2.2019 – je už dlhé roky venovaný aj na Slovensku podpore manželstva a manželom. Aj v Cíferi v tomto roku manželia zúčastnení na programe NTM znova prežili upevnenie svojich vzťahov.

Počas celého týždňa boli na farskej facebookovej stránke k dispozícii na každý deň jednoduché, ale trefné úlohy pre manželov, ktorými sa mali a mohli k sebe priblížiť: a tak si tí iniciatívni mohli dožičiť radosť z obdarovania manžela drobnou sladkosťou či pochvalou.

Aktívny program manželia začali spoločnou prednáškou Darovať čas v pondelok 11.2.2019 v sobášnej sieni domu kultúry v Cíferi, kde im Ing. Miriam Vojtková, manažérka Dentálneho centra Limbová v Trnave, prednášala a aj prakticky pomohla porozumieť hodnote času a aktivít, ktoré mu dávame. Vybrať len to podstatné, dôležité, to, čo nás posúva a drží, a dať tomu dostatok času, to je pointou dobrého manželstva: aký čas i koľko z neho a čomu dáme medzi nami dvoma, taký bude aj náš vzťah.

Vo štvrtok 14.2.2019 sa manželia z Cífera znova stretli v sobášnej sieni na premietaní filmu Morganovci. Vtipný, ale i napínavý príbeh o znovuzrodení jedného skoro už pochovaného manželstva nenechal nikoho chladným: znova bolo nutné si uvedomiť, ako komunikujeme, koho máme vedľa seba, ako mu rozumieme, ako ho oceňujeme... A čo sa deje, ak to nerobíme dobre.

Vyvrcholenie NTM 2019 nastalo v sobotu večer 16.2.2019 spoločným programom manželov z Kaplnej, Báhoňa a Cífera Vtedy na západe, keď sme v DK Kaplná (v Cíferi bol práve ples ZRPŠ) prostredníctvom rôznych zaujímavých a vtipných úloh skúšali, ako sa v manželstve dá hrať a pritom spolu ťahať aj pri takých obyčajných veciach, ako je krájanie slaniny, ryžovanie zlata či obliekanie obličok na periny. Na svoje si prišlo aj fotenie v country štýle oblečení na balíku slamy, z ktorého sa všetci veľmi tešili. Spoločná výborná večera a čas na seba len dovŕšili veľmi príjemný večer.

Tohto roku dosah NTM na bežných ľudí v obci bol oveľa väčší: v Café Sýpka bola k dispozícii hra na podporu manželskej komunikácie Duet, ktorú si bolo možné v kaviarni zahrať aj zakúpiť. Organizátori NTM v Cíferi ponúkli do zlosovania hru tým, ktorí si v tom týždni zahrajú a pošlú selfie na mailovú adresu organizátorov. Hoci selfie neprišlo veľa, hra sa dostala po zlosovaní na správne miesto: vyhral ju kolektív obecného úradu v Cíferi, kde pri preberaní výhry nastala skutočne úprimná radosť.

Foto: MS

Ďalší ročník NTM je za nami – no hoci už nie je týždeň zaľúbených, pekné manželstvá, spoločný hravý prístup k životu a dobrú komunikáciu si môžeme udržať nielen do budúceho roka. Organizátori NTM v Cíferi ďakujú za skvelú komunikáciu a pomoc pri organizácii Obecnému úradu v Cíferi. ■

Mária Kohutiarová

Po období ticha sa do Pácu vrátil spoločenský život – Občianske združenie Pácan

OZ Pácan bolo založené v roku 2008. Nápad založiť občianske združenie prišiel od niekoľkých občanov, ktorí mali chuť urobiť niečo pre túto malú dedinku, a pramenil z istého obdobia ticha, ktoré v obci vládlo. Ľudia, ktorí neskôr boli prvými členmi a zakladateľmi OZ Pácan, sa zhodli, že v m. č. Pác sa akosi nič nedeje a ľudia spolu málo komunikujú. Zo svojich skúseností z mladosti však vedeli, že to tak vždy nebolo, a túžili po zmene. Chceli, aby sa istým spôsobom do dediny a medzi občanov vrátil život, radosť, chuť urobiť niečo pre druhého a v neposlednom rade, aby sa ľudia znova začali stretávať a viac spolu komunikovali – podobne, ako to bolo za čias SZM (Socialistický zväz mládeže).

Keďže neostalo iba pri myšlienke, šikovní Pácania dali hlavy a šikovné ruky dokopy. A keďže boli podporení i zo strany pána starostu, OZ začalo pomaly, ale isto fungovať. Ako to na dedine býva, každá snaha či zmena potrebuje nejaký čas na prijatie. Dostavila sa prvotná kritika a ľudia sa spočiatku ostýchali zúčastňovať sa na podujatiach. To sa však postupne zmenilo. Motivácia organizátorov neopúšťala a každým rokom sa na akciách zúčastňovalo viac ľudí. Pácania si postupne zvykli na to, že majú možnosť prísť, zabaviť sa, porozprávať sa a stráviť čas spolu, respektíve so svojimi ratolesťami či vnúčatami.

Medzi prvé pekné projekty OZ patril určite ručne vyrábaný a maľovaný betlehem, ktorý bol počas vianočných sviatkov vystavený v starom dome kultúry a každý večer bol osvetlený. Medzi podujatia, ktoré sa od založenia OZ organizujú, patria: stavanie mája

Foto: archív OcÚ

Foto: archív OcÚ

spojené s varením kotlíkového guláša, stretnutie s Mikulášom, na ktorom sa zúčastňuje spravidla najviac detí, Medzinárodný deň detí plný súťaží a hier i fašiangový karneval, ktorý každý rok býva zaujímavý návštevou kreatívnych masiek. V minulosti bol veľmi úspešný stolnotenisový vianočný turnaj, ktorý sa v prvých ročníkoch pre veľký záujem delil na dve etapy – ženský a mužský. Postupom času sa niektoré podujatia zmenili alebo úplne vylúčili a, naopak, niektoré podujatia pribudli. Za zmienku stojí aj lampiónový sprievod pre deti, ako aj posedenie pri príležitosti úcty k starším či Medzinárodného dňa žien a Dňa matiek. Okrem podujatí priamo v obci OZ zorganizovalo viacero výletov, medzi ktoré patril trojdňový zájazd do Prahy či výlet do Viedne s návštevou historického zámku Schönbrunn. Významným projektom pre Pác bolo vybudovanie oddychového parku (detského ihriska) a altánku pri cintoríne v roku 2012, pretože takýto priestor pre menšie deti u nás skutočne chýbal. Dnes je vidieť jeho značné využitie – z preliezačiek a hojdačiek sa tešia menšie deti, z altánku staršie deti. Vďaka strategickému miestu si v tomto parku občas posedia i dôchodcovia, ktorí chodia okolo.

Pravdepodobne najväčšou a veľmi vydarenou akciou – počtom účastníkov, ale i hodnotou – bolo stretnutie rodákov a priateľov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2016 pri príležitosti 770. výročia zmienky o Páci. Stretnutie sa konalo na kúpalisku Pác, kde sa stretlo približne 140 súčasných i bývalých Pácanov alebo priateľov, ktorých k našej dedinke niečo viaže. Organizácia bola v plnej kompetencii OZ i ústretového obecného úradu. Stretnutie malo svoj bohatý program – výstavu fotiek a typických predmetov pre život v obci, dobré jedlo a, samozrejme, hudbu, pri ktorej ľudia, ktorí sa aj niekoľko rokov nevideli, strávili príjemný deň a zaspomínali si. V rámci spomienky na túto slávnosť bola vydaná i pamätná kniha. Ako obecný úrad podporuje OZ, tak i OZ sa snaží byť nápomocné obecnému úradu. Táto interakcia sa prejavuje pri podujatiach, ktoré sú zastrešované obcou, pričom členovia OZ prispievajú svojou účasťou – je to vatra SNP alebo Deň Zeme, keď sa realizuje typická brigáda na skrášlenie verejných priestranstiev.

V roku 2017 v Páci pribudol ďalší pekný priestor, ktorým je park pri novom DK (zrekonštruovaná budova bývalej materskej školy). Jeho zaujímavou súčasťou je minidopravné ihrisko s dopravnými značkami a vyznačenou cestou. Na tento projekt bol obci pridelený sponzorský dar od Nadácie Volkswagen Slovakia. Pri budovaní parku a ihriska pomáhali členovia OZ i dôchodcovia z Pácu – ich práca pri výstavbe altánku, úprave terénu, ale i udržiavaní vysadenej zelene je viditeľná a chvályhodná.

Dovoľujeme si tvrdiť, že myšlienka a hlavný cieľ založenia OZ sa stále napĺňa a že naša obec vďaka jeho pôsobeniu takpovediac ožila. Zlepšuje kvalitu života nielen rodákom obce, ale i pribúdajúcim novým občanom, mladým ľuďom a rodinám už (neuveriteľných!) jedenásť rokov.

Na záver by sme sa chceli poďakovať vedeniu obecného úradu na čele s pánom starostom Saganom za doterajšiu prejavenú dôveru a pomoc, ktorá nám bola poskytnutá. Dovoľujeme si pozvať nových Pácanov do OZ Pácan a prijímame všetky návrhy, pripomienky, nápady a chuť do práce na zlepšenie našej činnosti. ■

Bc. Veronika Uhlíková, OZ Pácan

Z činnosti ZO JDS v Cíferi – mesiac január, február a marec 2019

Jednota dôchodcov na Slovensku

Tatranský ľadový dóm – Hrebienok 2019

V predposledný januárový deň absolvovalo 36 seniorov z Cífera výlet vlakom do Vysokých Tatier. V rýchliku sme obsadili 6 kupé ako jedna veľká rodina, bolo veselo, takže cesta do Popradu a Starého Smokovca nám rýchlo ubehla. Niekoľko krokov a pár schodov smerom k stanici lanovky sme prebehli ľahko ako srnky. Už z lanovej dráhy sme zbadali ľadové sochy popri chodníku a dve obrovské biele kopuly. Tohtoročná téma ľadovej krásy je priečelie Baziliky sv. Petra a Berniniho kolonáda na Námestí sv. Petra v Ríme. Nad priečelím je nápis v latinčine a po oboch stranách nápis Hrebienok. Hlavnú stavbu obkolesuje 85 stĺpov Berniniho kolonády. Majestátna stavba nás očarila precíznou prácou a detailmi, ktoré podčiarkuje príjemné farebné osvetlenie. Ľadová krása v nás zanechala nezabudnuteľný zážitok. Budovalo ju 16 sochárov zo Slovenska, Česka, Poľska, Španielska i jedna dáma z USA a niekoľko desiatok pomocníkov. V Starom Smokovci sme sa zastavili na obed. Posedenie pri kávičke nasledovalo v Poprade, a to po prechádzke pešou zónou

Foto: EV

a Námestím sv. Egídia. Unavení, spokojní a plní dojmov sme sa usadili v rýchliku na cestu domov.

Vo februári sme sa zabávali v Ružindole na 8. plese seniorov Trnavského okresu. Výborná zábava, tanec a družné rozhovory trvali až do bieleho rána.

Výročná členská schôdza ZO JDS v Cíferi, ktorá sa konala 5. marca 2019, zhodnotila bohatú činnosť výboru i celej členskej základne za rok 2018 a predstavila plán činnosti na rok 2019.

Dňa 10. marca 2019 sme navštívili Divadlo Jána Palárika v Trnave, kde sa predstavil Art Music Orchester z Červeníka s krásnym hudobným koncertom pri príležitosti desiateho výročia svojho založenia.

Na marcovom zasadnutí výboru ZO ženám pogratulovali kolegovia a odovzdali kvietok pri príležitosti MDŽ. ■

Eva Vavrinkovičová – podpredsedníčka ZO JDS Cífer.

Foto: EV

Pani Marta Hanková: Mám toho navyšívaného dosť a ešte ma to stále baví

Kráčam z jedného konca Záhradnej ulice na druhý a v duchu premýšľam, aké bude stretnutie s pani Hankovou, čochvíľa čerstvou osemdesiatničkou. Bráničku mi po zvonení otvára usmiata a čiperná pani, a kým zapnem diktafón, bavíme sa o zrazu nájdenej spoločnej téme. Pamäť pani Hankovej, ako aj jej vitalita a radosť ma prekvapuje. Nádherné výšivky, ktoré mi priniesla ukázať, sú rovnako poctivé a plné života ako jej rozprávanie.

Foto: MS

■ **Pani Hanková, aký ste mali život?**

Dobrý, len bolo veľa roboty okolo domu. Voľakedy sa svojpomocne stavalo .To sme sa narobili ako otroci. Tiež môj prišiel z roboty a nevedeli sme, čo prv spraviť. Či ísť voľačo zháňať, keď bolo čo, či zarábať maltu, či prídu majstri robiť. No to bola otročina a na nervy to bolo, že nič vlastne nebolo. Nie ako teraz, keď máte peniaze, tak pôjdete do obchodu a kúpite. Keď aj ste mali peniaze, nebolo čo kúpiť. Keby ste videli obkladačky – v každom kúte máme iné. Každá doba niečo prináša.

■ **Myslím, že ani teraz to nie je jednoduchšie. Nie všetci majú toľko peňazí, aby si to mohli dovoliť...**

Ani my sme si to odrazu nemohli dovoliť. Keď ste už niečo mali, nemohli ste to kúpiť, lebo to nebolo. My sme mali prvý dom so sedlovou strechou. Vtedy nebolo dreva na krov. Muž mal v Turanoch brata a tam bola Drevina – a že odtiaľ budeme mať drevo. No figa! Hovorili, že kto si vezme pôžičku, bude na drevo uprednostnený. Tak sme si zobrali pôžičku. No žiadne uprednostnenie nebolo. Museli sme si drevo zháňať, ako sa dalo. Pôžička nám zostala na krku a drevo sme si museli kúpiť. Hlúposti boli aj vtedy. Keď ste mali známeho dobre, ale ja som nemala nikoho. Brata sme nemali, my sme boli len dievčence, tak sme si museli všetko samy zaplatiť. Nikto vám nedá zadarmo.

■ **Ale aspoň ste si to tak viac vážili, či nie?**

No čo už máte robiť? Ja by som do toho mesta radšej išla. Už by ste prišli do hotového a nie tuto, keď ste chceli niečo, museli ste si najprv šetriť. Koľko nervov ste si zničili, lebo kto vám to spraví a kedy vám to spraví, ľudia sú strašne nezodpovední.

■ **A záhrada by vám v meste nechýbala?**

Mne teda vôbec nie. Lebo ja keď som vyšívala, nemohla som obrábať záhradu – skrz ruky, máte ich od zeme také drapľavé, že sa potom látka ťažko drží a vyšíva.

■ **Od koho ste sa naučili vyšívať?**

Od mojej mamy.

■ **Čo ste všetko povyšívali?**

To keby ste vedeli, čo mám navyšívaného! Okrem tých krojov! Z toho nemám takmer nič, lebo som všetko predala. Moja dcéra o to nemá záujem, vnučky nemám, mám len vnuka, no tak načo to budem mať? Povedali mi, že som si to mohla nechať na pamiatku. Lež mole to zožerú. Ja to môžem predať a peniaze si užiť, nie?

■ **To by ste ľutovali, že to len tak leží...**

Áno, ale ja som toho aj veľa porozdávala, mňa to teší, že to tí mladí chcú.

■ **Na vyšívanie treba dobré oči. Vaše vám slúžia?**

Ja som teraz bola na operácii, operovali mi šedý zákal. Toľko som si vymieňala okuliare, ale keď som šila, tak mi nebolo dobre. Išla som k doktorovi a on mi povedal, že sa mi na jednom oku robí šedý zákal, a tak mi v sobotu spravil jedno oko a v pondelok pre istotu aj druhé. Lenže som si nedala pozor, išla som vyšívať a oči mi začali slziť a štípali ma. Išla som k doktorovi a hovorím mu, že bude treba nejakú opravu! Vysvetlil mi, že som si začala skoro namáhať oči. Nejaká tekutina sa mi tam robila, tak mi ju odsal – a aby som si dávala pozor a nepresiľovala si oči. Tak teraz lážo-plážo: keď šijem, šijem, a keď nešijem, nešijem.

Teta prináša výšivky, vzorne zabalené. Vykladá aj vyšívaný paplónik do kočíka, aj malinkú krstnú košieľku.

■ **To ste koľko nad tým paplónikom sedeli?**

Kým sa narodila, tak to mama vyšila. A v tomto sa už aj vnúčatá krstili. Tak sme to zobrali od vnukovej ženy. Bude výstava výšiviek. Len Pán Boh zachráň, keď sa to musí žehliť. To je strašné na žehlenie.

■ **Aký je rozdiel medzi cíferskou výšivkou a inými?**

Kroj je rozdielny v tomto: v Cíferi máte šité žlté s čiernym, to sú cíferské farby na rukávoch. Zástery čím pestrejšie. Staršie to nemali tak pestro vyšité. Dakedy sa aj zlatom vyšívalo, to si ja nepamätám, to mi len mama hovorila. Ale takú niť – to už teraz nedostanete! Zlatom sa nešilo, aby to bolo aj z rubovej strany, to sa šilo len tak zvrchu; zlato sa prevliekalo a odspodu sa vždy zachytávalo obyčajnou bielou nitkou. Lebo to by sa bolo dralo a bolo to aj drahé.

■ Kedy sa vám najlepšie vyšívalo?
No cez zimu, len svetla je málo – neskoro svitá, skoro je šero. A bez svetla sa vyšíva ťažko.
■ Nechceli ste niekoho do týchto krásnych vzorov aj zaučiť?
Však som aj chodila do toho výšivkárskeho spolku. Potom ma volali ešte aj do školy, pán riaditeľ ma prosil, aby som dievčatá učila. A čože nie? No len keď som s ním hovorila neskôr, len dve dievčatá by boli chceli. A to je málo...
■ A teraz by ste do vyšívania zaučili?
Pravdaže – ak mi zavoláte, dohodneme sa. Lebo nie som stále doma a niekedy aj nevládzem. Naučím rada. Rámik požičiam, vzorov mám plnú krabicu.
■ Vy ste veľmi šikovná – aj ste do folklóru chodili, aj ste tancovali, aj spievali...
Áno. A pochodili sme všelikade. V Juhoslávii sme boli, v Rumunsku, mne sa páči také chodenie. Teraz je to tak, že dievčeniec majú plno a chlapcov málo. Hovorím aj Amálke Krištofovičovej, čo je akože vedúca: „Počúvaj, Amálka, márne sa budete usilovať aj o to, aj o hento, keď tam chlapci nebudú. Čo tam tie dievčence budú ako polená stáť?"
■ Viete, prečo chlapci nechcú prísť?
To máte tak: nášmu vnukovi, keď bol chlapec, som povedala: „Samko, do toho folklóru by si mohol ísť!" Bol tam 2-3 razy a potom povedal: „Vieš čo, babi, ja tam nepôjdem. A čo ja tam budem?" Bolo treba tam ísť každú stredu, nebol ochotný obetovať čas.

Foto: MS

■ A ešte si aj teraz zatancujete?
Joj, že či? Len už niekedy nohy i zdravie neslúžia a môj už nevládze!
■ Budete mať osemdesiat a ste radostná a usmiata. Vám je dobre?
A čože budem plakať? Však by mi to nepomohlo. Dobre nám je! Len keby to zdravie viac slúžilo, lebo keď človeka čosi bolí, ťažko je. ■

Mária Kohutiarová

Členovia Klubu dôchodcov v Cíferi bilancovali...

Pekný jarný deň bol dňom stretnutia členov Klubu dôchodcov v Cíferi – OZ. Dňa 21. marca 2019 sa konala výročná členská schôdza opakujúca sa každé štyri roky, kde si dôchodcovia volia svoj výbor. Je už akosi dané, že v klube mimoriadnu pozornosť venujú výboru. Preto sa pravidelne členovia výboru obnovujú, aby jeho činnosť bola vždy funkčná. Nebolo to inak ani na tejto výročnej členskej schôdzi.

Boli zvolení dvaja noví členovia výboru: pani Ľubomíra Somorovská a pán Pavol Varga. Pani Somorovská nahradila pani Martu Hafnerovú a pán Varga bol zvolený ako doplňujúci člen výboru. Ďalej do revíznej komisie bola zvolená pani Ružena Gašparovičová a nahradila pani Evu Hečkovú, ktorá odstúpila zo zdravotných dôvodov. Po zvolení týchto členov sa od výboru očakáva ešte lepšia činnosť ako doteraz.

Klubu dôchodcov v Cíferi – OZ sa mimoriadne dobre darí. Jeho podrobnú činnosť sme opísali v predminulom čísle Cíferských novín. Treba však ešte veľa vylepšovať. Napríklad v mediálnej činnosti, v spôsobe vedenia schôdzí a podobne. Výbor si tieto drobné nedostatky uvedomuje a snahou do budúcnosti bude sa ich vyvarovať. Výročnej schôdze sa zúčastnilo vyše 150 registrovaných členov. Na začiatok dostali priestor naši najmenší, a to žiaci materskej školy, ktorí nás potešili svojím programom. Ťažisko celého kultúrneho programu spočívalo v koncerte cíferskej hudobnej skupiny BKR. Treba si uvedomiť, že hrali a spievali nám dôchodcovia, teda žiadna mladícka hudobná skupina. Preto klobúk dolu pred ich činnosťou. Ich hudobný repertoár pozostával z rytmických až citovo ladených melódií. Jednoducho povedané, vystúpenie BKR bolo oživením našej výročnej členskej schôdze.

Kto pozorne sledoval vystúpenie predsedu Miroslava Štefíka, zistil, že prítomným členom predniesol celú škálu nabitého programu, ktorý chceme splniť. Pokladníčka Danka Tibenská predostrela stav hospodárenia s finančnými prostriedkami. Možno ho hodnotiť kladne, čo znamená dobré hospodárenie výboru klubu.

Členskú výročnú schôdzu prišli pozdraviť milí hostia. Bola to poslankyňa cíferského zastupiteľstva pani Gabika Pešková, ktorá zastupovala starostu Maroša Sagana. Ďalším vzácnym hosťom, ktorý nás prišiel pozdraviť, bol správca cíferskej farnosti Mons. Mgr. Ján Bučík. Pozdravil prítomných dôchodcov pekným a dojemným príhovorom, v ktorom opísal syna opúšťajúceho svoju matku. Ďalším hosťom bol Ing. Dušan Lanák s manželkou za miestny odbor Matice slovenskej. Poďakovať treba aj riaditeľke Základnej školy v Cíferi Mgr. Andrei Guľovej za poskytnutie hostesiek, žiačok 9. ročníka. Účastníkom výročnej schôdze bolo poskytnuté aj kvalitné občerstvenie vo forme už tradičného bravčového guláša, kávy, nealkoho-

Foto: MS

lických nápojov a kvalitných zákuskov z cukrárne miestnej ľudovej cukrárky Anky Čuklovičovej.

Záverom treba zhodnotiť, že účasť na výročnej schôdzi bola hojná. Na tvárach prítomných bolo vidieť spokojnosť. Pri tónoch kapely BKR sa zdržali aj dlhšie, čo pre organizátorov znamená, že schôdza dopadla nad očakávanie. Zadosťučinením výboru Klubu dôchodcov v Cíferi bolo, že sa uskutočnila pekná akcia, určená pre našich dôchodcov. To nás všetkých teší. ■

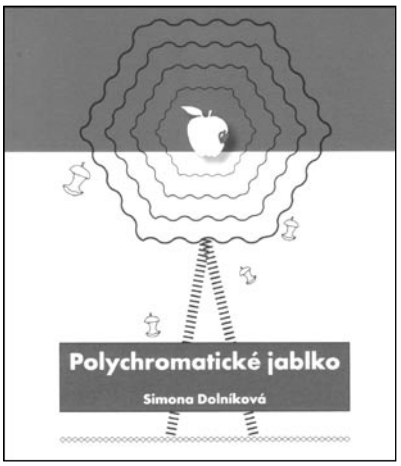
Oto Šmičko, Klub dôchodcov v Cíferi

Debutová zbierka Simony Dolníkovej

Dňa 28. 2. 2019 sa v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave uskutočnila prezentácia debutovej zbierky našej rodáčky a spoluobčianky Simony Dolníkovej s názvom Polychromatické jablko. Podujatie z cyklu Trnavské kontexty moderoval hovorca primátora Trnavy a spisovateľ Pavol Tomašovič, o umelecký prednes sa postaral Tomáš Mosný, herec Divadla Jána Palárika v Trnave. Prezentáciu hudobne sprevádzali talentovaní hudobníci z mladej trnavskej kapely Family Friend. Avizovaný hosť spisovateľ Ján Tazberík, ktorý zbierku básní redigoval, sa pre chorobu nemohol zúčastniť.
Podujatie z verejných fondov podporil Fond na podporu umenia.

Podujatie sa začalo piesňou a recitáciou básne druhý pokus. Následne sa už začal rozhovor (pozn.: rozhovor je prepísaný prostredníctvom zvukovej nahrávky).

■ *PT: Poézia je pokusom zachytiť súzvuk bytia, aby nám jeho tečúci tok nepretekal pomedzi prsty.*
Báseň je ovocím duše, ktoré dlhodobo zreje v tichosti i bolesti.
Simona, prichádzaš s prvým jablkom tvojho poetického úsilia.
Pamätáš si, kedy a prečo si urobila tento prvý pokus zachytiť na papier to, čo si nechcela, aby zostalo bez povšimnutia?
SD: Samozrejme, že si na to pamätám. Mala som osem rokov, sedela som v aute a do poznámkového bloku som si z ničoho nič napísala svoju prvú báseň, ktorá sa volala Plot. Stálo v nej: „Plot, ktorý stojí medzi nami a v láske nám bráni, plot, ktorý nás ničí a v našej láske nás zničí, nie je proti nemu zbraň, naň namieriť sa nedá, bezmocní sme teda." Takže to bol začiatok všetkého a zakaždým to bolo spontánne... V puberte sa z toho však stala nevyhnutná súčasť života. A to by som aj nazvala mojím dôvodom písania – píšem, ak je to pre mňa životne nevyhnutné.
■ *PT: Ako zrela samotná zbierka a tiež tvoje rozhodnutie zosumarizovať jednotlivé vytvorené básne?*
SD: Zrela rovnako, ako som zrela aj ja, básne, ktoré sa v knihe nachádzajú, som písala ako 19-20-ročná, čiže neviem, či možno hovoriť o zrelom debute, ale jednoznačne má už nálepku dospeláčky. Ale aby som nadviazala na to, čo som povedala pred chvíľou – píšem, ak je to pre mňa životne nevyhnutné; a k tomu by som ešte doplnila – ak mám čo povedať. A takúto potrebu som pociťovala. Líniu, ako by bola kniha vyskladaná, som v hlave mala, tematická rovina vo mne rástla už dlhšie a všetko to ostatné spočívalo už len v šťastí alebo v náhode, že ma pán Tazberík oslovil. A dnes sme kvôli tomu tu.
■ *PT: Básnik Ján Tazberík tiež roky hľadá spôsob, ako prostredníctvom slova a poézie vytvoriť priestor, v ktorom by odkryl prehliadajúce roviny života.*
Ján vo svojej zbierke Spodný bod svetla v básni s názvom Čo zostáva v pamäti píše:
„Je potrebné ísť do ešte väčšej hĺbky. Naše oči sú rozvešané pod čiarou textu. Ak treba cediť krv, slová si ma nájdu." V tomto kontexte by som sa ťa chcel spýtať, ale asi si to už aj načrela, slová cedíš, trápiš sa s nimi alebo si ťa nájdu samy?
SD: Tak na túto otázku by som asi odpovedala iba krátko – nájdu si ma.
■ *PT: Zbierka Polychromatické jablko je rozdelená na štyri časti, štyri ročné obdobia, čím sa vedome alebo podvedome naznačuje, čo bude vo viacerých básňach dominovať.*
Tečúci tok času.
V básni hotel royal „steká čas / ako drobnosť / v hrdle skiel",
v básni vzájomná poloha kružnice a priamky „dni ubiehajú ako nedostatok prirovnaní / ako voda / nasaté mojím telom prechádzajú" a v básni prvotiny „všetko by to bola ako jazda vlakom".
Nejde pritom o smútok za strateným časom, ide o jeho naplnenie.
Napriek omylom vstúpiť doň vlastným bytím.
A nech je to so životom, tokom či kolobehom akokoľvek, už v úvodnej básni naznačuješ, ako by sme ten čas mohli naplniť:
„hovor krásne veci ľuďom
pod čerešňami
ako keby láska existovala
ako keby to celé dávalo od
prvopočiatku význam"
Zdá sa, že napriek sklamaniam, ktoré prežívajú mnohí ľudia zo zneužívania slov, je pre teba slovo stále ešte spojené s nádejou.
SD: Myslím si, že slová boli, sú aj budú vždy dvojsečnou zbraňou, tak ako vedia tešiť, vedia prinášať smútok, ako sú sľubujúce, tak sú aj zrádzajúce. Ale osobne verím tomu, že slová, ktoré sú späté s dobrom, ho aj prinášajú, i keď možno nie hneď. A pre najvyššie ľudské city a emócie sú niekedy slová len nefunkčné zariadenia.

Zdroj internet

■ *PT: Spojenie lekárskej profesie s poéziou prináša nezvyčajne prenikavý ponor. Na Slovensku to potvrdzujú Pavol Strauss a taktiež nám blízky a dobre známy lekár i spisovateľ Miroslav Danaj. Simona, ty tiež študuješ medicínu. Je aj pre teba mnohotvárnosť a zároveň krehkosť života, ktorú vníma lekár, oveľa intenzívnejšia než pre ostatných, impulzom, ako vyvažovať túto skúsenosť s neuchopiteľným presahom bytia?*
SD: Pre mňa má štúdium medicíny výrazný osobnostný presah, je akýmsi pomyselným závažím do mojej váhy s cieľom zachovávať rovnováhu a pomáha zabrániť tomu, aby uletela bohémska stránka môjho ja, na druhej strane je to aj spôsob zmierenia sa so životom a aj so smrťou ako takou. Ako študentka sa učím o ľudskom tele, o tisíckach spôsobov, čo a ako v ňom môže zlyhať, ale aj o spôsoboch nápravy. Ale už Gejza Vámoš písal vo svojich Atómoch boha o tom, ako je lekár najrafinovanejším bojovníkom medzi živými, ale zároveň aj najúbohejším. A i keď je medicína veda, ktorá je vystavaná na ľudskom tele, tak sa v nej aj tak všetko končí ľudskou dušou. A to je pre mňa naozaj nádherný prienik medzi vedou a umením. A to je pre mňa zázrak.

Zľava: Pavol Tomašovič, Simona Dolníková, Tomáš Mosný Autor: súkromný archív

■ *PT: Patríš k mladej generácii, ktorá je intenzívnejšie zasiahnutá prívalom slov plynúcich z nových médií či sociálnych sietí. No aj v generácii otcov bola poézia viac okrajovou záležitosťou. Dnes akoby nám v množstve slov až pretiekla mimo obzoru*

záujmu. Ako vnímajú tvoju snahu vyjadriť sa prostredníctvom poézie tvoji rovesníci?
SD: Poézia nie je mŕtva, stále žije a je ako tok vody, hľadá si aj nové cesty mimo hlavného prúdu. Dnes sme svedkami napríklad instagramovej poézie, ktorá sa snaží zminimalizovať svoj obsah a čo najefektívnejšie zachytiť myšlienku, i keď toho nie som fanúšičkou, tak si to nedovoľujem odsudzovať hlavne kvôli tomu, koľko ľudí to dokáže presvedčiť, aby v budúcnosti možno otvorili nejakú poetickú zbierku.
Čo sa týka mňa, tak sa nesnažím prezentovať to, že píšem, za svoju hlavnú črtu alebo charakteristiku. A aj keď sa stretávam s rovesníkmi alebo s mojimi priateľmi a náhodou vyjde na povrch to, že píšem a dám im niečo prečítať, tak sú skôr prekvapení, pretože sa to po prvé nerýmuje, po druhé to nevyzerá ako básne zo školy, ale zároveň pripustia, že sa im to páči, aj keď je to odlišné od určitých vzorcov poézie, na ktoré boli navyknutí. Myslím si, že aj keď je poézia oproti próze viac v úzadí, nikto nepovažuje to, že píšem poéziu, za revolučné gesto. A vnímajú to neutrálne.
■ *PT: Tvorivé písanie, prostredníctvom ktorého sa autor snaží podeliť o podstatné skúsenosti života, predstavuje hĺbku, ťažkosti i bolesti. Simona, vo svojej básni čínsky kalendár hovoríš, že zbožňuješ Kafku. Je to aj moja obľúbená šálka literatúry. No na viacerých pôsobí skôr ťaživo až deprimujúco. Čím ťa Franz Kafka zaujal a nemáš obavu, že svojou diagnostikou doby vťahuje čitateľa do hĺbok samoty?*
SD: Kafka je pre mňa absolútne úžasný a nadčasový autor, spomínam, ako som ešte ako 15-16-ročná čítala jeho romány Proces, Zámok, Ameriku a jeho poviedky, ale najčastejšie z nich všetkých myslím práve na Premenu, pretože každý z nás sa v určitom bode svojho života raz stáva Gregorom Samsom a je to jeden z mojich najobľúbenejších literárnych motívov vôbec. Kafka je mi sympatický svojím zmýšľaním, svojou kritikou spoločnosti, svojimi názormi. Páči sa mi jeho myšlienka, že na svete sú dva hlavné ľudské hriechy, od ktorých sa odvodzujú ostatné – netrpezlivosť a ľahostajnosť. Pre netrpezlivosť boli ľudia vyhnaní z raja a pre ľahostajnosť sa do neho nevrátia. A na druhej strane mám aj ja v názve svojej knihy jablko, ktoré považujem za niečo, čo ľudí vyhnalo z raja, ale zároveň za niečo, vďaka čomu sme na zemi.
■ *PT: neviem, prečo sme takí, akí sme.*
odraz v okne
Nie je často naše nedokonalé poznanie samých seba spojené s tým, že sme uverili viac odrazu v okne než tomu, čo je v nás?
SD: Niekedy je práveže odvaha pozrieť do odrazu, respektíve do zrkadla tým, čo nás prinúti si pripomenúť, kým vlastne sme. To, za čím sa človek celý život ženie, sú často beztvaré veci, určitý nesplniteľný a nenaplniteľný ideál. Človek, naopak, musí byť plný chýb, lebo na nich sa stavia osobnosť. Chyby sú podmienkou existencie.
■ *PT: Nedá mi, aby som nesiahol po jednej básni; je kratšia, ale od nej sa chcem odraziť. Je to tvoja báseň voľba:*
prázdne stromy bez lístka
a topánky čierne ako pasažier
len si odhryznem z okvetia
a z neba budem vzývať zem
z diaľky vidno trnavské vežičky
celkom malý rím
habemus smútok
stúpa biely dym
Ako Trnavčana ma to celkom zarazilo, že máš Trnavu spojenú so smútkom, ale aj tak trochu verím, že to bola iba chvíľka a že nemáš Trnavu spojenú so smútkom, alebo je to tak?
SD: Tak ja si spomínam, že túto báseň som napísala vo vlaku smerom do Bratislavy, lebo ako Štrpka a spol. boli osamelí bežci, tak ja som osamelá cestujúca, ale báseň mi už napadla na vlakovom nástupišti v Cíferi, keď som sa pozrela smerom na Trnavu a uvidela som nad ňou dym. Napadlo mi, že to je môj vlastný smútok, moja vlastná nostalgia za Trnavou, pretože som tu študovala na gymnáziu, čiže je to akési obhliadnutie za časmi, ktoré boli pre mňa jednoduchšie, ale krásne.

Simona v konverzácii so spisovateľmi Pavlom Tomašovičom a Štefanom Kuzmom
Autor: súkromný archív

■ *PT: Po prvom úspešnom pokuse v podobe básnickej zbierky Polychromatické jablko máme ako čitatelia k dispozícii jablko poznania, ktoré je výsledkom tvojho vlastného hľadania a vnímania sveta. Môžeme čakať, že po prvom pokuse príde na rad aj ďalšia tvorba?*
SD: Príde, ak to bude pre mňa nevyhnutné a budem mať potrebu opäť niečo povedať, ale nateraz si netrúfam odhadnúť časový horizont. No tieto dve podmienky vo mne budú zohrávať úlohu... lebo inak je to len slepý náboj vystrelený do vzduchu. ■

Autor: do

ANOTÁCIA:
Básnický debut mladej poetky Simony Dolníkovej (1997) Polychromatické jablko je rozdelený do 4 tematických cyklov s názvami: Leto v pôrodnici, Jeseň v tieni drôtu, 180 stupňové leto a Prvé svätenie jari. Názov Polychromatické jablko má známy biblický podtón, avšak svieti všetkými farbami pokušení a po odtrhnutí vyháňa do všetkých sfér života. Sú to teda básne pokleskov, nezvratných osudov, bežných i nebežných dní v priamke roka. Inak snáď nemôže ani život plynúť, iná časová os sa neponúka. Je to zbierka o vyhnanstve v jedinom možnom azyle. S charakterom osobnej poézie ponúka náhľad do myšlienok mladého človeka narodeného do mašinérie nového storočia, ktorý hľadá spôsob, ako sa stať človekom. Básnická zbierka sa nesnaží moralisticky poúčať a karhať, snaží sa brať akýkoľvek aspekt cesty človeka od narodenia, prvej lásky, prvých zlyhaní a omylov, úspechov, šťastí a nešťastí ako neoddeliteľnú časť syntézy človečiny, ktorá nás nerobí dokonalými, ale robí nás ľuďmi. Básnickú zbierku vydal Spolok slovenských spisovateľov v Edícii mladých slovenských autorov časopisu Dotyky.

Kalendárium 2019 (3. časť)

MÁJ
1. mája 1949 – V Bratislave zomrel na následky krutého vyšetrovania rímskokatolícky kňaz, kanonik a cíferský rodák PAVEL KOVÁCS (70. výročie).
4. mája 1999 – V Bratislave zomrel OTTO HRADSKÝ, zakladajúci člen Dramatického krúžku Janka Palárika, člen TJ Sokol Cífer, zakladajúci člen Folklórnej skupiny Cífer, zakladateľ a predseda Klubu filatelistov, predseda MO Matice slovenskej v Cíferi (od obnovenia činnosti v roku 1990 až do roku 1998), spoluautor monografie Cífer (1991) a čestný občan obce Cífer in memoriam (20. výročie).
7. mája 1939 – V Brezovej pod Bradlom sa uskutočnili oslavy 20. výročia smrti generála M. R. Štefánika. V programe, ktorý v priamom prenose vysielal Slovenský rozhlas, spieval 125-členný spevácky zbor zložený z bratislavských zborov Tatran a Typografia,

z trnavského Bradlanu a z Cíferského speváckeho zboru. Noviny Slovák informovali, že zbory spoločne zaspievali skladby Zmráka sa od V. Figuša-Bystrého (program Slovenského rozhlasu avizoval skladbu Kol' Tatier čierňava) a Na Bradle zádumčivom od M. Schneidera-Trnavského. Okrem toho skladbu Bože, svetov stvoriteľu (podľa programu Slovenského rozhlasu Bože, čos' ráčil) samostatne zaspieval Cíferský spevácky zbor (80. výročie).

8. mája 1919 – Narodil sa br. TERÉZIUS ŠTEFAN VAĽA, rehoľník, člen Kongregácie bratov tešiteľov z Getsemani (100. výročie).

10. mája 1819 – V Cíferi zomrela ANNA MAKRIPODÁRIOVÁ, vdova po kráľovskom radcovi Mikulášovi Makripodárim (200. výročie). Podľa knihy zomrelých cíferskej farnosti bola pochovaná za sanktuáriom cíferského kostola. Na tomto mieste bol pochovaný aj jej manžel. Niekedy po stavbe nového kostola boli náhrobky manželov odstránené a považovali sa za stratené. V roku 2013 bol náhrobok Anny Makripodáriovej identifikovaný v areáli farskej záhrady. Náhrobok v tvare hranola je ukončený rímsou. Na historickej fotografii je ukončený nadstavcom s krížom, ale tieto časti sa nezachovali. Nápisová tabuľa je vsadená v obdĺžnikovom ráme v strede dosky. Keďže pri terénnych úpravách okolo kostola v roku 2011 sa nedopatrením zničil náhrobník Jána Balona z roku 1799, náhrobok Anny Makripodáriovej zostal jedinou sepulkrálnou pamiatkou z cintorína, ktorý existoval okolo kostola. Náhrobok Mikuláša Makripodáriho zostáva naďalej stratený.

16. mája 2009 – Zomrel titulárny kanonik na odpočinku v Cíferi JOZEF BRATH. Pohrebné obrady v Kolíňanoch 20. mája 2009 vykonal Mons. František Rábek, biskup Ordinariátu OS a OZ SR (10. výročie).

21. mája 1939 – O 19.00 hod. sa vo veľkej sále Hlinkovho domu (v orlovni) konalo verejné zhromaždenie miestnej organizácie HSĽS v Cíferi. Po dvojhodinovom príhovore redaktora Cela Radványiho sa slova ujal redaktor Jozef Petro, ktorý v súvislosti s Dňom matiek vzdal hold slovenským matkám. Na záver sa prihovoril predseda miestnej organizácie Ambróz Križan a program ukončili spevom štátnej hymny (80. výročie).

21. mája 1939 – V Trnave sa uskutočnil koncert Bradlanu a Cíferského speváckeho zboru. Podľa správy v novinách Slovák (24. mája 1939, roč. 21, č. 119, s. 7) „program pozostával zo sborových skladieb starších i súčasných slovenských skladateľov. Prvá časť programu bola vyplnená viac umeleckými skladbami, druhá časť zase ľudovými piesňami. Cíferský spevácky sbor vystúpil v národných krojoch" (80. výročie).

JÚN

24. júna 1779 – Cíferský farár Ján Balon posvätil cintorín v Cíferi (dnes nazývaný starý). Stalo sa to po získaní fakulty od vikára Šimona Fábu. Cintorín pri kostole bol následne uzavretý a už sa na ňom (až na výnimky) nepochovávalo (240. výročie).

2**7. júna 1909** – V Ostrihome bol vysvätený za kňaza Mons. ĽUDOVÍT PAVETITŠ, cíferský farár v rokoch 1918 – 1962 a čestný občan obce Cífer in memoriam.

29. júna 1939 – Kňazskú vysviacku prijali JÁN HLINKA (cíferským kaplánom bol od vysviacky do roku 1940) a GEJZA ZIMÁNYI, ktorý pôsobil ako kaplán v Cíferi v rokoch 1941 – 1942 (80. výročie). ■

Dušan Caja

Hospodárska výstava v Bratislave v roku 1902 pohľadom Františka Kretza

Pod patronátom arcikniežaťa Fridricha sa v septembri 1902 v Bratislave konala hospodárska výstava, ktorá do mesta prilákala množstvo hostí z blízkeho i ďalekého okolia, dokonca i spoza hraníc monarchie. Na slávnostnom otvorení výstavy 7. septembra 1902 sa zúčastnil i národopisec František Kretz, ktorý ju opísal v článku publikovanom v novinách Moravská orlice. Kretza osobitne zaujal samostatný pavilón, ktorý mal na výstave spolok Izabella – ženský spolok na podporu domáceho vyšívačského priemyslu v Prešporku a v okolí. Pre ilustráciu atmosféry slávnostného otvorenia i výstavy celkovo uvádzame celé znenie článku (zdroj: KRETZ, F. 1902. Výstava v Prešpurku. In Moravská orlice. 11. 9. 1902, roč. 40, č. 208, s. [2].)

Výstava v Prešpurku

Referuje František Kretz

Isten hozott! Bůh pozdrav! Tak vítají nás na uherské půdě, v městě druhdy převážně slovenském, kde ještě jazyk slovenský nezaniknul a všude zaznívá, zejména vévodí v trhové dny. Maďaři sice vnucují všude nátěr maďarský, ale je to jen povrch, do hloubky to nejde, a sotva se jim podaří ovládnouti maďarštinou celou zem, již se lid probouzí a uvědomuje, a to je největší hráz proti maďarskému šovinismu.

Prešpurk je překrásné město, zejména ulice hned od nádraží je výstavná, a město je udržováno v pečlivé čistotě. Elektrickou dráhou od nádraží zajedeme až k mostu dunajskému a můžeme zde buď přejíti most aneb po lodi dáti se převésti na druhý břeh do rozsáhlého parku, ve kterém je umístěna hospodářská výstava.

Byli jsme v ní hned v den zahájení. Byla to malebná slavnost a vzácná podívaná. Celé řady kočárů ponejvíce ve dvojspřežení kvapily ulicemi na výstaviště, a tento ruch byl živější, čím více se blížila jedenáctá hodina předpolední v neděli dne 7. t. m. Co se tu mihlo kolem nás nádherných a všelikých hajduckých uniforem! S napjetím očekávány byly povozy ode dvora. Nastal šum, jak se blížily. Přijel arcivévoda Bedřich s arcivévodkyní Isabellou a jiné vznešené osobnosti. Též jsme poznali z blízka uherského ministrapresidenta šl. Széll a dr. Daránýiho, ministra orby.

Výstaviště rozloženo je ve velkém parku v chladu košatých stromů a útulných alejí.

Výstava rozdělena je v šest hlavních sekcí a sice: vinařství a ovocnictví, hospodářské stroje a nářadí, živá zvířata, průmysl a řemesla, lesnictví a honitba, hospodářské plodiny. Hned u vchodu do výstavy (vstupné 60 h) jsou plány výstavy, v nichž se bez znalosti maďarštiny nevyznáte. Vůbec je vadou, že všude jsou nápisy výhradně maďarské, též katalog výstavní je vydán pouze v maďarštině. Kdo si ho koupí? Jsme tedy nuceni, choditi od místa k místu a hledati, neboť neznajíce po maďarsku, z nápisu nevíte, co se v tom neb onom oddělení nachází. Ostatně ať! Aspoň tak uvidíme všecko.

Výstava je co do úpravy velice vkusně a nákladně zřízena a rozkládá se po obou stranách hlavní aleje. V aleji jsou dva pavillony, ve kterých hraje hudba. Počasí je nádherné, a nálada na výstavišti v pestrém roji vzácných krojů a toilet výborná. Než, nesmíme se oddati tomu veselí, ač vábí nás četné ochutnavárny, čas máme vyměřený, musíme v potulce výstavou bedlivě pokračovati.

I obsažně je výstava v každém ohledu pozoruhodna a stojí za bedlivé studium. Z výstavy se můžeme mnohému naučiti, zejména oné usilovné snaze Maďarů po emancipaci od jiných zemí. Oni snaží se býti ve všem samostatnými a nebýti vázáni a odkázáni na cizí přívoz. Úctyhodné to vlastenectví, a toto ochranářství neškodilo by i našemu zemědělství a průmyslu zrovna proti Maďarům, odkud se nám tlačí s laciným obilím, moukou, chlebem atd. a naše obilní ceny stlačují.

Ona vzdatná péče vlády a rozkvět všech oborů zemědělství a průmyslu jeví se zcela jasně na této výstavě. Zde se pouze nevystavuje, ale zároveň vyučuje, poučuje, zde se srovnává, co bylo a co je. Zde jsou vedle sebe ku přirovnání položeny věci staré a vedle hned nové, aby byl patrný postup a pokrok.

V prostém referátě nedá se tu všecko blíže podati. Přeběhneme výstavu jen tak letem. Na záhoncích je zobrazena kultura vinařství od nejznamenitějších pěstitelů vína a sice celý vývoj a postup práce. Též podobným způsobem je zde znázorněno ovocnictví a vyka-

zuje se obé vzácným racionelním pochodem. Malebná je výstava květin, zde se podivíte nesčetným odrůdám různých květin v nádherné skupiny seřaděných. Výstava ovoce poskytuje dostatečný doklad, co my musíme dohánětí. Je zde výběr nejvzácnějších druhů ovoce. Též oddělení zelinářství je pro nás zajímavo svou bohatostí a vyspělostí. Zvláštní oddělení znázorňuje pěstování semen.

Všecky zvláštní obory domácího hospodářství jsou zde systematicky znázorněny. Tak zvláště baví nás kultura tabáku a turkyně; jinde zase jsou ukázky zpracování vlny, hedvábnictví, vrbařství, a ke všemu se přidružují znázorňující mapy o rozvinu topografickém jistých zemědělských oborů.

Seřadění v pavillonu lesnickém je velmi pečlivé, hornictví a hutnictví také zde dobře znázorněno. Poutá nás také bohatá výstava drůbeže, stroje na líhnutí drůbeže a j. Výstava hospodářských strojů a nářadí je tak bohatá, že se divíme, jak v krátké době tolik továren v Uhrách povstalo. Ovšem jsou zde zastoupeny i naše formy.

Výstava dobytka: koní, krav, ovcí, vepřového dobytka nás překvapila svým vzácným výběrem.

Průmyslné věci rovněž jsou zde v bohatém výběru. Nemůžeme zde ovšem zmiňovati se, ale dlužno zvláště upozorniti na lidové práce. Ovšem jsou to práce lidu slovenského, což předem konstatujeme, a tyto práce jsou vzácnou ozdobou této výstavy.

Musíme konstatovati, že jest děkovati jen obzvláštní péči a vzácné vytříbené krasochuti arcivévodkyně Isabelly, která bydlí v Prešpurku a lidové práci s obzvláštní vznešenou bedlivostí přízeň svou prokazuje. Ve zvláštním pavillonu v hlavní aleji vystaven je vzácný poklad lidové tvorby věčně hlásající individualitu, svéráznost a dovednost našeho lidu. A před tímto cenným dokumentem se musíme kořiti. Zde jsou staré práce a na základě těchto v těchže intencích nepo-rušeně a tradicionelně věrně vypracované výšivky nové, ovšem applikované pro dnešní potřebu. Jsou zde s národním, věrně dle originálů stylisovaným, ornamentem shotoveny rámce k fotografiím, záclony, podklady na talíře, dětské šatečky, prádlo, tašky, polštáře, bluzy, pokryvky na stůl, běhouni, košíky a jiné. Bohatý výběr a všecko rozmanité! Důkaz, jak nevyčerpatelnou studnicí je um našeho lidu. A jsme vděčni za to, že se toho ujala tak vznešená osoba, která docílila obrození tohoto zanikajícího lidového umění. V pavillonu jsou dvě děvuchy v národním slovenském kroji, které tam pracují. Nejvzácnější kusy z této lidové práce jsou dva ornáty, ozdobené národním slováckým ornamentem. Musíme učiniti poklonu učitelce sl. Hollosové z Ciffer, která tuto lidovou školu vede a vzory rozličné ku pracím se zvláštním vytříbeným vkusem volí. Ornáty překvapují nádherou a ozdobou ornamentální, tak mistrně umělecky rozluštěnou. Též spolek „Živena" vystavuje zde v průmyslovém paláci ve vkusné skříni pečlivě seřaděnou sbírku starých a nových výšivek a musíme za dobré uspořádání sl. Moštěnánové poděkovati. Ona též se dle možnosti stará o obrození vyšívání a bylo by žádoucno, aby se tyto práce dobře organizovaly a účelně provedly.

Též potěšily nás sbírky keramické staré a nové. Lid dosud nezapomněl na toto staré umění a provádí dnes pěkné věci dle starých originálů. Sbírka ze Stupavy, Malacek a Levár to dosvědčuje.

Musíme obchůzku ukončiti. Vycházíme do víru života v alejích, kde víří veselí a cigánské housle odevšad zbouřeným hlaholem nesou se do vrcholků stromů, na kterých se paprsky zapadajícího slunce ztrácejí.

Kéž síla houževnatá, zračící se v této výstavce, je nám dobrou školou! ■

Dušan Caja

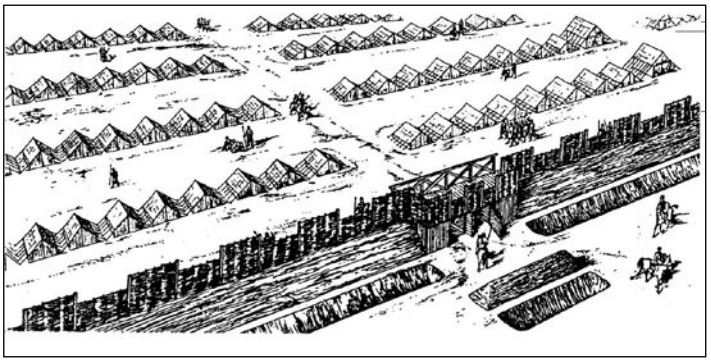
Cífer – archeologicky významná lokalita

Juhozápadné Slovensko bolo odjakživa významné z hľadiska archeologických nálezov. Na našom území, v povodí riečky Gidry, sú katastre obcí priam posiate nálezmi z rôznych období. Osobitne bohatý je v tomto smere Pác, kde sa prelínajú nálezy z rôznych storočí. Prednedávnom sa odohral ďalší z nich, a to na začiatku obce v smere od Cífera na ľavej strane. Pred stavbou nehnuteľnosti bol vykonaný prieskum, ktorý odhalil pozostatky stavby pochádzajúcej z doby rímskej. Konkrétne z obdobia, keď na dnešnom území Pácu bolo usadené rímske vojsko. Zdokumentovali sa časti vykurovacieho systému nemurovanej budovy, ktorá bola súčasťou rímskeho poľného tábora z 2. storočia n. l. V tomto období sa v páckom katastri dvakrát usadili rímske vojenské oddiely, pričom ich poľné tábory mali veľkú rozlohu – 26 ha a 3 ha. Až neskôr, v 4. storočí vzniklo pri tunajšom mlyne panské sídlo, pre miestnych známe ako rímska osada. Toto sídlo bolo dlho považované za rímske sídlo predsunuté v barbarskom území pred limes romanus, ktoré bolo rímskou severnou opevnenou hranicou na Dunaji. Dnes sa už interpretácie archeológov posúvajú k hypotéze, že išlo o sídlo germánskeho veľmoža, ktorý spolupracoval s Rimanmi, vďaka čomu má osada mnoho prvkov rímskeho stavebníctva. Zhodou náhod aj v ďalšej časti našej obce, v Jarnej, sa v rovnakom období udial archeologický nález, a to pri výstavbe kanalizácie. Aj Jarná je archeologicky významná, a to najmä na neolit a eneolit. V tomto prípade sa našli črepy keramiky, ktorej pôvod sa momentálne určuje, o povahe nálezu prinesieme informácie neskôr.

Foto: KB

Archeologické dedičstvo nám umožňuje spoznať lepšie vývoj osídlenia a kultúr v dobách dávno minulých na našom území. Mali by sme sa k nemu správať s primeraným

Foto: KB

Kresba rímskeho opevneného tábora, Foto: Doc. Varsik

rešpektom, veď ide o našu spoločnú minulosť. Ako sme už písali v týchto novinách, pri novostavbách alebo rekonštrukčných prácach s výkopmi je potrebné pri akomkoľvek náleze prizvať na konzultáciu archeológa. Archeológ vie veľmi rýchlo preskúmať všetko, čo potrebuje a vy môžete s čistým svedomím pokračovať v práci. Aj keď sa to nezdá, niektoré nálezy môžu mať obrovskú hodnotu pre mapovanie našej histórie, veď napríklad v miestnej časti Pác sa okrem iného našiel aj mincový poklad. Pri náleze má majiteľ pozemku nárok na nálezné v plnej výške ceny nálezu. Žiaľ aj v tejto oblasti sa nájdu ľudia bez akejkoľvek morálky – vykrádači archeologických lokalít. Prednedávnom boli dvaja takíto detektoristi prichytení pri čine v Páci, pričom dnes sú už trestne stíhaní. Odporúčame preto každú takúto podozrivú aktivitu nahlásiť polícii. ■

Maroš Sagan

Veľká noc – brána do života

Foto: MH

Tajomstvo Ježišovho umučenia, smrti a zmŕtvychvstania by nás malo, milí priatelia, hlboko osloviť a priniesť do našich životov niečo veľmi obohacujúce. Veď čím viac naše vnútro je zachvátené povrchom každodennosti, tým viac vo chvíľach, keď sa nechávame preniknúť večnými hodnotami, objavujeme novú prítomnosť v našom živote. Pri slávení Veľkej noci to nie je inak. Predstavme si, čo sa deje v Jeruzaleme na Veľkú noc. Skupina žien ide k hrobu. Zbadajú, že kameň je odvalený, idú dnu, vidia na pravej strane sedieť mladého muža v bielych šatách a počujú, ako hovorí: „Nie je tu." Peter a Ján bežia k hrobu a nájdu ho prázdny. Neskôr učeníci jasne a presvedčivo ohlasujú: „Pán vstal z mŕtvych". Pýtame sa sami seba s teológom Henrim J. M. Nouwenom, čo nám povie táto správa, najdôležitejšia v dejinách ľudstva, napríklad vo chvíľach, keď zakúšame, čo znamená stratiť človeka, ktorého sme nadovšetko milovali. Je nám nápadné, že nik z Ježišových priateľov – ani ženy, ani učeníci – ani v najmenšom nerátal, že by vstal z mŕtvych? Jeho ukrižovanie zničilo všetky ich nádeje a očakávania. Dokonca aj vtedy, keď sa im Ježiš zjaví, váhajú a ešte stále pochybujú. Potrebovali sa presvedčiť, a to nielen Tomáš. Udalosť vzkriesenia Ježiša úplne prekonala ich predstavivosť. A predsa uverili – a ich viera zmenila svet. Nie je to nádherné posolstvo ? Nedáva nám to základ života v nádeji? Nečiní to smrť menej bolestivou a smútok menším? Ježišovi priatelia ho videli a počuli po onom veľkonočnom ráne iba niekoľkokrát, ale ich život sa úplne zmenil. Čo sa zdalo byť koncom, ukázalo sa ako začiatok, čo sa zdalo byť príčinou strachu, bolo povzbudením do odvahy, čo sa javilo ako na podnet na zúfalstvo, stalo sa príčinou nádeje. Múr, ktorým je ohraničený náš život, nie je nepreniknuteľný. Hoci so všetkou jasnosťou a presnosťou nemôžeme povedať, čo je za veľkonočnou bránou, predsa rozhodne sa mení význam toho, čo robíme a hovoríme na našej ceste k tejto bráne. Kiežby nás toto vedomie obohacovalo, a to nielen pár dní počas sviatkov Veľkej noci. Nech je pre nás vždy svetlom na životnej ceste, často neľahkej. Vyprosujem vám veľa duchovnej radosti v živote a požehnané veľkonočné sviatky. ■

Váš duchovný Mons. Ján Bučík

Pred XXXIV. ročníkom Cíferskej hudobnej jari

S pravidelným príchodom astronomickej jari k nám prichádza aj tá muzikálna – CÍFERSKÁ HUDOBNÁ JAR s poradovým číslom tridsaťštyri. Tak ako po iné roky jej koncerty budú rámcovať významné výročia osobností a udalostí našej obce, pripadajúce na rok 2019. ROK JOZEFA BEDNARDIČA, vyhláseného Obecným zastupiteľstvom v Cíferi pri príležitosti 30. výročia jeho úmrtia. Čestný občan obce in memoriam, zakladajúci člen ochotníckeho divadla, herec, režisér, zakladateľ folklórnej skupiny a jej dlhoročný člen má nemalý podiel na zvyšovaní kultúrneho povedomia a estetického cítenia nášho obyvateľstva. K týmto hodnotám prispeli aj ďalší jubilanti – Daniel Bulla, čestný občan obce Cífer in memoriam, bývalý riaditeľ Rímskokatolíckej ľudovej školy v Cíferi, organista a zakladateľ CÍFERSKÉHO SPEVÁCKEHO ZBORU, u ktorého si pripomíname 110. výročie narodenia.

Ďalej 105. výročie narodenia bude mať Otília Slováková, bývalá učiteľka tejto školy a dlhoročná organizátorka kultúrno-spoločenských podujatí. V neposlednom rade to bude aj osemdesiatnik Mgr. art. Marián Bulla, náš rodák, čestný občan obce Cífer, muzikológ, dirigent a spevák, ktorý dlhé roky účinkoval v speváckom zbore Slovenskej filharmónie ako vedúci basovej skupiny hlasov. Dňa 14. apríla 2019, v Nedeľu utrpenie Pána, XXXIV. CHJ v Kostole sv. Michala Archanjela v Cíferi otvorí špičkový komorný súbor – SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER s jeho umeleckým vedúcim Ewaldom Danelom. Jeho program bude zodpovedať tejto nedeli – od J. Haydna si vypočujeme Sedem slov Krista Pána na kríži. Pokračovať bude 28. apríla 2019 – opäť v kostole – ORGANOVÝM KONCERTOM, na ktorom sa predstavia dvaja vynikajúci umelci – Marek Vrábel (organ) a Tomáš Šelc (spev). Nasledujúceho koncertu 5. mája 2019 sa zhostí komorný súbor AUTENTIKO v zložení: Suzanne von der Helm (Holandsko) – spev a dobové flauty, Július Šoška – husle, viola, Andrea Tkáčová – spev, husle a Ivana Zemáneková – violončelo. Program súboru je zostavený zo skladieb autorov renesančnej hudby. Dňa 19. mája 2019 sa u nás opäť predstaví MUCHA QUARTET s umeleckým vedúcim Jurajom Tomkom. Záverečný koncert sa uskutoční 26. mája 2019 v Kostole sv. Michala Archanjela a taktiež opakovane sa u nás predstaví vynikajúci spevácky zbor AD UNA CORDA, ktorý spolupracuje s viacerými orchestrami, medziiným aj so Štátnym komorným orchestrom Žilina. Jeho dirigentom je Marián Šipoš, ktorý má korene v Cíferi.

OZ SPH vás srdečne pozýva na tieto koncerty, pretože všetky sľubujú nezabudnuteľné umelecké a duchovné zážitky. ■

MUDr. Viliam Hafner,
predseda OZ SPH v Cíferi

Dňa 16. februára 2019 si v Kostole sv. Michala Archanjela v Cíferi osem párov obnovilo po 50 rokoch svoje manželské sľuby. Touto cestou chceme poďakovať pánovi farárovi Mons. Jánovi Bučíkovi, ktorý pri tejto príležitosti slávil svätú omšu a prihovoril sa nám v homílii. Zároveň ďakujeme aj pánovi starostovi Mgr. Marošovi Saganovi, PhD., za prijatie na obecnom úrade a príjemné posedenie. Ďakujeme. ■

Peter

Roztrhnuté vrece aktivít v základnej škole

Keď sa povie škola, niekomu hneď napadnú písomky, skúšanie a výpadky pamäti. No škola nie je len učenie, ale aj množstvo zážitkov, ktoré sa popri vysvetľovaní a overovaní učiva zažijú – a to nielen cez prestávky. V tej našej je stále čo zažiť.

Druháci sa vybrali do Bratislavy, kde v úplnom napätí sledovali čosi iné ako modrú obrazovku: a to divadelné predstavenie z pera Ľubomíra Feldeka Lomidrevo. Z predstavenia sa vrátili nadšení a jasne vedeli definovať, čo im ktorá postava dala. Tí, ktorí radi chodia zamaskovaní, privítali možnosť zúčastniť sa na karnevale či maškaráde, kde nebola núdza o nápadité masky. Všetci, ktorí majú radi knihy a neboja sa rozprávať, overovali tajomstvo a silu hovoreného slova v Hollého pamätníku. Podľa slov pani učiteliek v porote boli veľmi dobre pripravení a bolo ťažké vybrať víťazov. Deti sa počas týždňa finančnej gramotnosti učili hospodáriť s peniazmi a zisťovali, čo sa za ne dá kúpiť a či je to dôležité pre život. Možno odteraz budú inak a rozumnejšie nakupovať v obchodoch. Hovorili sme aj o klíme na zemeguli a čo s tým my sami vieme urobiť v rámci Fridays For Future. Vďaka šikovnej pani učiteľke z prvého stupňa deti z 1. - 4. ročníkov zažili krásu ľudovej piesne v súťaži Spievanky, spievanky... Nezabudli sme sa pridať k výzvam, ktoré otvárajú dvere prijatiu iných, a tak 21. marca sme mnohí v škole pobehovali s ponožkami rôznych farieb a vzorov na podporu detí a ľudí s Downovým syndrómom. V ten istý deň deti zvládli súťaž Matematický klokan, najviac záujemcov bolo spomedzi prvákov. Uvidíme, aké výsledky prídu. Hneď na druhý deň, 22. marca, deti v triedach aj v školskom klube oslávili Deň vody, čo bolo viditeľné nielen na výzdobe pri vstupe do školy, ale aj ponúkaním dobrej vody v pohári pre rodičov, ktorí prichádzali po deti do školského klubu.

Foto: archív ZŠ v Cíferi

Ani v športe sme nezaháľali: futsalisti parádne získali 2. miesto na majstrovstvách okresu. Hádzanárky ZŠ Cífer priniesli rovno zlatú medailu, chlapci hádzanári bronzovú. Florbalisti napriek ťažkým súperom vybojovali tretiu priečku v turnaji základných škôl nášho okresu.

Máne za sebou už aj zber papiera. Aj tento rok sa vďaka dobre motivovaným žiakom neuveriteľne rýchlo naplnil kontajner. Deviataci majú za sebou monitor, určite ho zvládli skvele!

Kto sa nudí – nech príde k nám do školy! ■

Z podkladov ZŠ Cífer spracovala Mária Kohutiarová

Nahliadnutie do sveta škôlkarov – dielničky, vzdelávanie, karneval i plávanie

Nový rok sme v materskej škole začali rodičovským združením zameraným na nástup našich predškolákov do základnej školy. Účasť rodičov bola vysoká a mali možnosť dozvedieť sa nemálo dôležitých informácií pred vstupom do „veľkej" školy. Začiatkom roka na nás nezabudla ani pani zubná hygienička, tá navštívila našich predškolákov, vysvetlila im význam dentálnej hygieny a naučila ich správne si čistiť zúbky. Vo februári sme sa všetci zabávali na už tradičnom škôlkarskom karnevale, na ktorom detičky prekvapili krásnymi nápaditými kostýmami. Naši malí športovci z triedy Sovičiek, Žabiek a Lienok absolvovali týždňový plavecký kurz v plaveckom klube Delfín v Senci a osvojili si základy plávania. Počas posledných mesiacov u nás hosťovali dve divadlá s predstaveniami Zimný príbeh a Bacilky a vitamínky. No aby sme nezabudli ani na našich najmladších škôlkarov, tí absolvovali tvorivé dielničky Včielkovo. Od lektorov sa deti naučili nové zaujímavosti o včielkach a ich živote, pričom využili množstvo prekrásnych aktivít k téme a taktiež si vyrobili vlastné sviečky z vosku. V marci deti navštívili Hvezdáreň a planetárium M. R. Štefánika v Hlohovci a divadlo v Trnave, predstavenie Mlynárkin pytač. Milo nás prekvapila veľká účasť detí, ktoré prišli v sprievode svojich rodičov a starých rodičov na JARNÉ DIELNIČKY, ktoré sa konali dňa 9. apríla 2019 v areáli MŠ. Pre mamičky bol pripravený blšák detského oblečenia. Oblečenie, ktoré si nenašlo majiteľa, poputuje k ľuďom v núdzi. Všetci účastníci akcie mali možnosť vyrobiť si jarné a veľkonočné dekorácie, ale mohli sa aj naučiť nové techniky od našich šikovných hostí a remeselníkov. Akciu sme zakončili pohostením od našich mamičiek. Zúčastnil sa aj vychýrený pojazdný Chef's Truck. Týmto srdečne ďakujeme za účasť našim škôlkarom a ich rodinným príslušníkom. ■

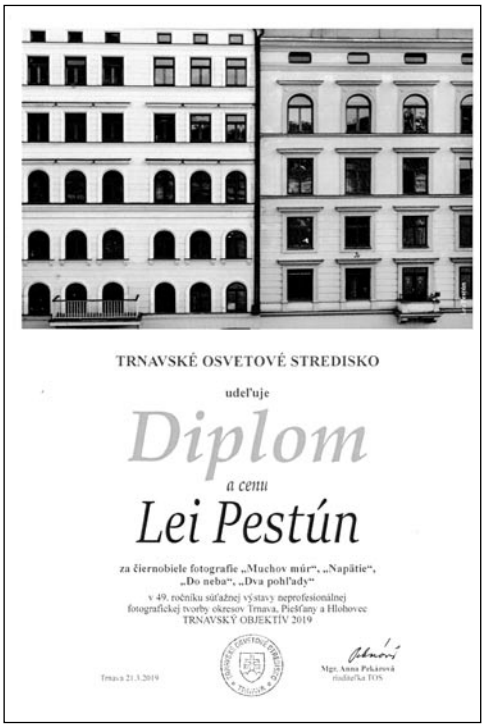
Text a foto: Bc. Veronika Abrahámová

Úspechy a výsledky žiakov ZUŠ

Umenie sa skrýva nielen v tónoch hudby, tanca či spevu, ale ako jednu z foriem osvojovania si sveta človekom nachádzame umenie i v prežívaní a emóciách hercov na javisku či vo zvečnených okamihoch pominuteľného sveta.

Veríme, že pre žiakov neexistuje lepší spôsob, ako zúročiť svoju dlhodobú a usilovnú prácu, než predviesť svoj talent na súťažnom vystúpení. I keď sa hovorí, že nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa, už teraz vieme, že nie je lepšia motivácia pre žiaka ako víťazstvo alebo aspoň nejaké uznanie od porotcov. My môžeme byť pyšní na našich žiakov literárno-dramatického odboru, ktorí sa nazývajú Divadlo na kolene Cífer. Tí si z okresnej súťaže detskej dramatickej tvorivosti Divadlo očami detí, ktoré sa konalo v kine Hviezda v Trnave, priniesli druhé miesto a zároveň postup do krajského kola postupovej súťaže Zlatá priadka. Kým dramatickému odboru držíme palce, v Západoslovenskom múzeu v Trnave sa koná súťažná výstava neprofesionálnej fotografickej tvorby s názvom Trnavský objektív. Do tejto súťaže sa zapojila žiačka nášho audiovizuálneho odboru a zároveň získala nielen čestné uznanie, ale aj ocenenie fotografií s postupom do celoštátnej súťaže AMFO.

Odmenou za šikovnosť našich žiakov okrem iného bývajú aj pravidelné podujatia plné zábavy, ktoré organizuje naša ZUŠ s veľkým nadšením. Také bolo napríklad víkendové sústredenie žiakov tanečného a výtvarného odboru spojené s tanečným workshopom či februárový karneval v kultúrnom dome, kde okrem poobedia plného hudby a zábavy na deti čakali súťaže o pekné ceny. Všetci sme si tento deň perfektne užili a veríme, že dôvodov na organizovanie podobných podujatí bude čo najviac. ■

Jana Homolová, ZUŠ L. Kupkoviča v Cíferi

„Nech brouka žít"

Dnešný článok venujem malým pomocníkom, bez ktorých by sa nám toho v záhrade veľa neurodilo. Ak sa vás spýtam, čo vám opeľuje rastliny a stromy v záhrade, pravdepodobne odpoviete, že včely medonosné. Málokto však vie, že existuje aj veľa druhov včiel samotárok. Okrem nich rastliny opeľujú aj čmeliaky, pestrice, motýle, ba aj muchy.

V poslednom čase sa ozývajú včelári s alarmujúcimi správami o hromadných úbytkoch včiel. Celkovo dochádza k veľkému úbytku hmyzu a následne na to aj k úbytku vtáctva, pre ktoré hmyz predstavuje zdroj potravy, najmä drobných spevavcov. Netreba zachádzať do konšpiračných teórií o tzv. chemtrails a záhadných tajných chemikáliách, ktoré sa údajne z rôznych vojensko-mocenských dôvodov vypúšťajú do ovzdušia. Zostaňme pekne pri zemi. Asi najväčšou príčinou úbytku včiel je prechemizované poľnohospodárstvo, zamerané na obrovské plochy monokultúr. Spomedzi pesticídov sú najväčšou hrozbou tzv. nikotinoidy. Ovplyvňujú nervovú sústavu včiel, endokrínne žľazy, narúšajú ich imunitu. Znižujú šancu včiel prežiť zimu a ohrozujú rozmnožovanie v kolóniách.

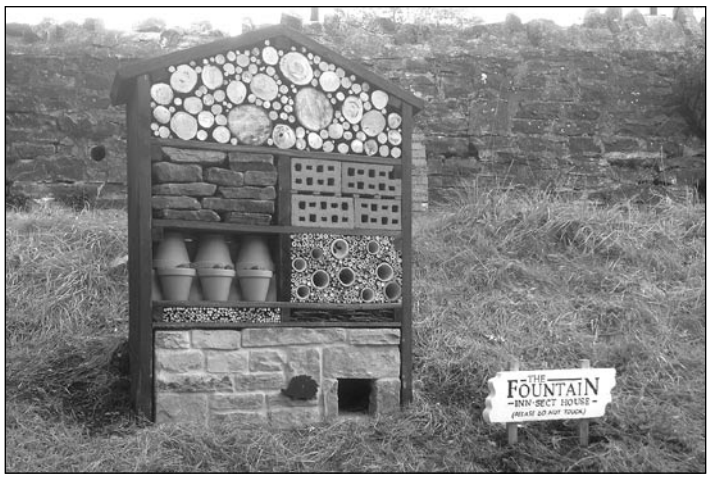
Ak podľa nadácie Ekopolis „včely zmiznú z povrchu zemského, človeku ostávajú len 4 roky života. Keďže až 81 % rastlín je opeľovaných hmyzom, stáva sa pre ľudstvo tento výrok hodný veľkej pozornosti. Počet opeľovačov sa znižuje, v niektorých krajinách, a to najmä v USA, vzniká kolaps, pri ktorom ročne uhynie 30 % včelích kolónií. Preto je teraz ten správny čas zvýšiť pozornosť na súčasný fenomén znižovania stavu opeľovačov". Áno, tento trend mám potvrdený aj z nášho okolia (Abrahám, Ivanka pri Dunaji a iné obce), kde v dôsledku masívneho úhynu včiel niekoľko včelárov ukončilo svoje chovy alebo ich včelie rodiny boli masívne zdecimované.

Zásadný obrat tejto situácie môžeme dosiahnuť len úplnou zmenou v spôsobe ochrany plodín a globálnymi zmenami v starostlivosti o životné prostredie. Áno, poviete si, že na tieto veci bežný smrteľník nemá priamy dosah. Do veľkej miery je to pravda, ale môžeme apelovať na ľudí vo svojom okolí, aby sa správali zodpovedne a nepoužívali škodlivé prípravky na ochranu plodín alebo aby zavádzali ekologické kompenzačné opatrenia, ako napr. výsev biopásov, pásov kvitnúcich lúk (áno, aj také opatrenia existujú). Buďme však realisti – zmení sa len málo, ak vôbec niečo, kým to nepríde príkazom zhora. Preto môžeme podporovať rôzne organizácie a kampane bojujúce za zákaz používania škodlivých látok v poľnohospodárstve (napríklad cez avaaz.org), apelovať na politikov, ktorí implementujú európsku legislatívu na národnej úrovni, skrátka, aspoň sa zaujímať o to, čo sa v tejto oblasti deje. Úplne najhorší postoj je letargia. Postoj, keď mi je to jedno, lebo popri všetkých mojich starostiach sú nejaké včely úplná banalita. Opak je pravdou. Včely majú priamy vplyv na potravinovú základňu ľudstva a tým aj na naše zdravie a prežitie.

Je veľa vecí, ktoré môžeme urobiť aj sami. V prvom rade vytvoriť si k užitočnému hmyzu kladný postoj. Prestať ho chápať ako niečo, čo musím okamžite rozplesknúť, zašliapnuť alebo spacifikovať elektrickou lapačkou. V druhom rade vytvoriť pre tieto druhy vhodné podmienky priamo vo svojej záhrade. Keď sa vieme postarať o psa a mačku, z ktorých nemáme priamy podstatný úžitok pre náš život, prečo by sme sa nedokázali postarať o včely, čmeliaky alebo motýle? A pritom stačí tak málo.

Tu je niekoľko príkladov, ako prilákať užitočný hmyz do záhrady.

■ **1. Hotel pre hmyz.** V poslednom čase je to priam módny trend v záhradách. Internetový vyhľadávač vám vychrlí množstvo obrázkov, návodov alebo hotových riešení, ktoré sa dajú zakúpiť. Pri tvorbe hotela môžete využiť odpadový materiál zo záhrady a dvora (palety, strešné škridly, dutinkové tehly, šišky, bambusové paličky,

navŕtané drevené klátiky, lístie, prachnivé drevo ...). Výsledný výtvor si môžete vydizajnovať podľa vlastného gusta. Dôležité je, aby bol vhodne umiestnený v záhrade na slnečnej strane a v závetrí. Časom sa doňho nasťahujú rôzne chrobáčiky, včely samotárky, užitočné drobné osičky, prezimujú v ňom lienky a ucholaky – výborné zabijaky vošiek. Prítomnosť včiel samotárok spoznáte podľa toho, že dutinky v tehle alebo kláte zaviečkujú hlinou.

■ **2. Ubytujte si na záhrade čmeliaky.** Čmeliakov je viacero druhov. Niektoré obývajú diery v zemi, niektoré vyhľadávajú iné miesta. Môžete pre nich kúpiť alebo vyrobiť **čmelín** – úľ pre čmeliaky. Stačí nájsť pár dosák, skrutiek do dreva, elektrikársku chráničku (tzv. husí krk) a kúsok sieťky proti komárom (najlepšie kovovej), ktorou prekryjete vetrací otvor. Pre šikovného domáceho majstra je to projekt na 3 – 4 hodiny. Čmelín sa dá kúpiť aj hotový. Nájdete ho na webe rovnako ako návody na jeho výrobu.

■ **3. Domček pre motýle.** To je už trošku vyšší level, lebo si treba naštudovať, aké podmienky motýle potrebujú na prezimovanie. Základom je opäť drevený minidomček s vletovým otvorom v tvare vysokej štrbinky.

■ **4. Záhon pre motýle a včely.** V poslednom čase narastá trend výmeny častí sterilného trávnika za vysoké lúčne porasty alebo vysoké kvitnúce trvalkové záhony. Výborne sa to dá aplikovať na verejných priestranstvách aj v záhrade. Je to najjednoduchšia vec, čo môžete urobiť. Spojiť príjemné s užitočným a vysadiť si krásny kvitnúci záhon s kríkmi a trvalkami, ktoré milujú motýle, včely aj čmeliaky. Z krov sem okrem dobre známej budleje davidovej patrí napríklad kalina, orgován, zimozeleň, vistéria, zemolez, tavolník. Z trvaliek levanduľa, šalvia lekárska, šalvia muškátová, echinacea, rebríček, klinčeky, flox, stračonôžka, ježibaba, margaréta, rudbekia, mäta, kocúrnik. Z liečivých byliniek yzop, borák, valeriána, pamajorán, dúška materina, čakanka a z letničiek aksamietnica, astra, cínia, kapucínka. Motýle prilákate aj na zrelý banán alebo pomaranč nakrájaný na plátky a poukladaný na miske blízko kvetinového záhona. Vynikajúcim lákadlom pre včielky je včelník moldavský. Je to jednoročná samovýsevná rastlina s krásnymi fialovými kvetmi. Celá rastlina silno vonia po citróne, ako napr. medovka (vážnym záujemcom darujem semienka).

■ **5. Napájadlá pre hmyz.** Stačí nechať v záhrade jemne kvapkať točku a položiť pod ňu špongiu v plytkej miske. Prípadne nechať vodu kvapkať na nejaký pevný povrch (betón, kameň, drevo). Hmyz to veľmi rýchlo objaví a začne používať. Včely sa dokážu napiť aj z plechovej krhly po okraj naplnenej vodou. Stačí, že nájdu vhodnú pristávaciu plochu.

Všetky tieto záhradné zásahy pomôžu užitočnému hmyzu aspoň na veľmi lokálnej úrovni. A nám pomôžu vnímať svoje okolie trochu inak. Vnímať ho ako komplex vzťahov, kde jeden robí niečo pre druhého a obaja si navzájom pomáhajú. Človek robí niečo pre včelu a včela pre človeka. ■

Ing. arch. Katarína Bacigálová, foto: zdroj internet

Okienko pre záhradkárov: apríl – máj

S nástupom jari pribúdajú slnečné a teplejšie dni, ktoré so sebou prinášajú prebúdzanie sa prírody do života.

V hlavných pestovateľských oblastiach sa v priebehu tohto mesiaca končí výsadba skorých kultivarov. Začíname však s prípravou priesad neskorých kultivarov na jesenný zber. Pôdu si starostlivo pripravíme, vyhnojíme kompostom, zrýľujeme a povrch urovnáme hrabľami. Mocné priesady dopestujeme len z neprehustenej sejby. Predpestovanie priesad vo vlastnej záhrade je veľmi výhodné, lebo rastliny z výsevného záhona môžeme brať aj so zemou, tým sa rastliny ľahšie ujímajú a skoro po vysadení rastú. Posledná dekáda apríla je vhodným termínom na vysievanie uhoriek, vodných a cukrových melónov.

V ovocnej záhrade je obdobie začiatku intenzívnej chemickej ochrany stromov proti chorobám a škodcom. Prvé postreky jabloní závisia hlavne od zrážok a výskytu živočíšnych škodcov. Kôstkoviny po vypučaní striekame iba organickými prípravkami proti hubovým chorobám, marhule aj meďnatými prípravkami. Veľmi dôležité je chemické ošetrenie broskýň za chladného počasia, ktoré priaznivo pôsobí na vývoj kučeravosti listov, do kvetov nestriekame. Ríbezle a egreše chránime proti voškám a piliarkam.

Foto: PK

Vo viniči začína prúdiť miazga, teda začína ,slziť, z rezných rán kvapká životodarná tekutina spôsobujúca pučanie púčikov. Každého starostlivého hospodára tieto prejavy začiatku vegetácie nútia intenzívnejšie pracovať. Veľký nedostatok je, keď v tomto období dokončujeme rez. Usilovne však dokončujeme vyväzovanie sťažňov. Drevo totiž v dôsledku prúdenia miazgy začína byť krehké a pri ohýbaní sa láme. Po vyviazaní dreva je vhodné urobiť na viniči zimný postrek.

V apríli väčšina ovocných stromov a krov drobného ovocia už kvitne. Vtedy narobia veľké škody jarné mrazy. Na prelome apríla a mája sú nebezpečné na viniči. Medzi osvedčené spôsoby ochrany patrí zadymovanie. Veľmi účinné, ale technicky náročné je zahmľovanie postrekom vody.

V máji vrcholí a končí sa obdobie najintenzívnejšej jarnej výsadby a sejby. Úroda skorej jarnej zeleniny už dorastá. Pre záhradkárov je prvá polovica mája obdobím sejby, druhá polovica obdobím výsadby teplomilnej zeleniny. V druhej polovici mája vysádzame zeler, rajčiaky, papriku, melóny, cukety a patizóny. Práce v záhrade je veľa. Za suchého počasia rastliny pravidelne zavlažujeme a v období intenzívneho rastu prihnojujeme.

Pod ovocnými stromami, viničmi a kríkmi pravidelne kypríme pôdu. Je to potrebné nielen z hľadiska odburiňovania, ale aj kvôli šetreniu pôdnej vlahy. Osobitnú pozornosť venujeme boju proti chorobám a škodcom. Hospodársky najzávažnejším škodcom jabloní a hrušiek je obaľovač jablčný. Úspešná ochrana proti nemu závisí predovšetkým od termínu použitia prípravku. Vykonávame ho podľa signalizácie. S pribúdaním teplých slnečných dní sa zlepšujú podmienky na rast viniča, ale aj na rozmnožovanie chorôb a škodcov. Preto už od mája začíname robiť preventívnu chemickú ochranu. ■

Výbor ZO SZZ Cífer

Hádzaná TJ Sokol Cífer

Dohrávky základných kôl mužov a dorastu

Do ukončenia základnej časti súťaže 1. ligy mužov ostáva odohrať 2 stretnutia. Prvé víťazné stretnutie bolo v Cíferi 16. 2. 2019.

Cífer – Kolárovo 34 : 25 (16 : 9). Stretnutie po zimnej prestávke malo všetky znaky začiatku súťaže. Veľká snaha rýchlo rozhodnúť o výsledku priniesla veľa technických chýb a plynulosti hry prekážalo hľadanie súhry v útoku i obrane. Strelecky sa darilo Ma. Jankovičovi.
Góly: Popluhár 3, Medový 3, Govedarica 2, Jablončík 2, T. Čepec 1, Mokoš 1, M. Čuperka 1, Ma. Jankovič 10, Hajko 7, Baran 4.
Víťazstvo potvrdilo 6. miesto družstva v základnej časti súťaže skupiny A. Záverečné stretnutie základného kola muži zohrali v Stupave. Tu odohrali výborné stretnutie. Polčasový výsledok s rozdielom 4 gólov držali až do polovice 2. polčasu, avšak záverečné chyby neumožnili dosiahnuť lepší výsledok. Výborne zahral v obrane M. Mokoš. Záverečná prehra postavenie v tabuľke neovplyvnila.
Výsledok: Stupava – Cífer 33 : 26 (18 : 12)
Góly: Popluhár 1, Šramel 8, Jankovič Ma 3, Jankovič Mi 3, Govedarica 6, Čuperka 1, Šurin 2, Baran 2.

Dorast dohrával základnú časť súťaže 17.2.2019 v Bojniciach. Dohrávka vyšla lepšie vedúcemu družstvu súťaže. Naše družstvo po polčase malo ešte nádej na zmenu výsledku, ale chyby v obrane pochovali nádej na lepší výsledok. Úrovni stretnutia určite uškodilo, že stretnutie rozhodoval iba 1 rozhodca.
Výsledok: **Bojnice – Cífer** 35 : 24 (19 : 15)
Góly: Grich 3, T. Plesko 3, Glasa 8, Gašperík 3, Švarc 1, D. Plesko 1, Šurin 1, Baran 4.
Družstvo skončilo po základnej časti súťaže na 3. mieste.

Do nadstavbovej časti nastúpili **muži** 30.3.2019 v novej ŠH o 18. hodine proti Kolárovu. O výsledkoch budeme informovať v ďalšom čísle.

Dorast v prvom stretnutí jarnej časti dosiahol dôležité víťazstvo v Šali. Nekompletná zostava mala problémy so streľbou a súhrou v poli i obrane. Družstvu pomohol výborným výkonom brankár Marušinec.
Výsledok: **Šaľa st. – Cífer** 21 : 22 (9 : 10)
Góly: Glasa 5, Gašperík 3, Švarc 2, D. Plesko 1, Prikryl 6, Baran 5.

Veľký úspech zaznamenali dorastenci, keď v ďalšom stretnutí 2. kola jarnej časti na domácom ihrisku zdolali vedúce družstvo súťaže Bojnice s výsledkom 34 : 26 (16 : 11)
Góly: Glasa 4, Gašperík 5, D. Plesko 2, Šurin 3, Prikryl 13, Baran 7.

Výsledky žiackych družstiev
Mladší a starší žiaci prvé stretnutie odohrali u súpera v Dunajskej Strede. Mladší prehrali 14 : 16, keď zohrali veľmi dobré stretnutie. Starší remizovali 18 : 18, pretože na začiatku 2. polčasu sa zranil najlepší hráč družstva T. Plesko.
Domáce stretnutia s Novými Zámkami boli nad ich sily a u starších žiakov bolo veľmi poznať neúčasť zraneného T. Pleska.
Výsledky mladší žiaci: Cífer – Nové Zámky A 14 : 32 (4 : 17)
Cífer – Nové Zámky B 11 : 31 (2 : 12)
st. žiaci Cífer – Nové Zámky 17 : 38 (5 : 23)

Mladšie žiačky začínali u súpera v Modranke a suverénne vyhrali.
Výsledok : Modranka – Cífer 4 : 17 (2 : 8)

Družstvá prípravky začali 3. ročník Minihádzanej Cífer. Túto akciu opisujeme v osobitnom článku.
V rámci súťaže prípravok TKZHa odohrali na jar 3 turnaje v Topoľčanoch a 2 v Cíferi. Turnaj v Trnave sa neuskutočnil. V jarných súťažiach odohrali 14 stretnutí, z ktorých 7 bolo víťazných. ■

Tajomník TJ Sokol Cífer Dugovič

Minihádzaná Cífer 2019

Tento názov nesie tradičný turnaj najmladších hádzanárov a v tomto roku to už bol tretí ročník. Uskutočnil sa v športovej hale v Cíferi 2. februára 2019.

Prípravka TJ Sokol Cífer prezentovala svoju činnosť v tomto turnaji s cieľom vyplniť súťažnú medzeru medzi jesennou a jarnou časťou majstrovskej súťaže TKZH a súčasne overiť si výkonnosť po zimnej príprave.

TJ Sokol disponuje veľkým organizačným potenciálom, ktorý tvoria všetky kategórie hráčov a rodičia žiakov, ktorí sa nezištne zapájajú do bezchybnej organizácie turnaja. Rodičia pripravovali občerstvenie pre všetky zúčastnené deti a úlohu zapisovateliek stretnutí si zobralo na starosť dievčenské družstvo. Starší hráči tvorili rozhodcovský zbor a pomáhali ako vedúci družstiev trénerom.

Touto cestou výbor TJ Sokol Cífer ďakuje všetkým zúčastneným členom TJ a rodičom hráčov.

Tohto roku sa zišla silná konkurencia, čo prispelo k výbornej športovej úrovni. Celkovo bolo odohratých 15 stretnutí. Po vyhodnotení bolo poradie družstiev nasledujúce:

1. HK Bojnice A
2. HO Slovan Modra
3. TJ Sokol Cífer dievčatá
4. TJ Sokol Cífer chlapci
5. HK Bojnice B
6. HO Bánovce nad Bebravou.

Družstvám boli odovzdané poháre i medaily a dostali drobné občerstvenie.

Súčasne v závere boli ocenení najlepší účastníci.

Najlepší hráč bol z družstva HK Bojnice A, najlepší brankár z HO Modra, najlepší strelec z družstva TJ Sokol Cífer dievčatá.

Znovu sa potvrdilo, že najmladší hráči výkonnostne rastú oveľa rýchlejšie, a to priamo úmerne počtu odohratých súťažných stretnutí.

To ich povzbudzuje do ďalšej tréningovej činnosti.

V závere by som chcel v mene výboru TJ Sokol Cífer poďakovať OcÚ za poskytnutie dotácie a rodičom za všetky príspevky, ktoré umožnili zorganizovať takéto hodnotné podujatie. ■

Text a foto: Mgr. Peter Baron, Hádzaná TJ Sokol

2. kolo Tipos minihandball ligy

V stredu 27.3.2019 sa v cíferskej športovej hale uskutočnilo 2. kolo turnaja Tipos minihandball ligy, ktorú riadi SZH. Ten usporiadaním poveril TJ Sokol Cífer. Keďže sa turnaj organizuje pre najmladších hádzanárov, teda deti vo veku 6 – 11 rokov, organizácie sa chopili tréneri žiackych družstiev. Veľmi ochotne im pomáhali starší hráči a hráčky.

Turnaj hrali 2 katergórie. V kategórii žiakov 1. – 2. ročníka hralo 11 družstiev, v kategórii žiakov 3. – 4. ročníka hralo 17 družstiev. Spolu to bolo 28 družstiev, čo predstavuje 250 detí. Zo spravodajského hľadiska treba konštatovať, že sa odohralo spolu 52 zápasov v siedmich základných skupinách a dvoch finálových skupinách. Víťazstvo v oboch kategóriách získali minihádzanári zo ZŠ Stupava, druhé miesta získali v kategórii 1. – 2. ZŠ Vetlárska, Bratislava, v kategórii 3. – 4. TJ Sokol Cífer chlapci, tretie miesta v kategórii 1. – 2. ZŠ Bieloruská, Bratislava a v kategórii 3. – 4. boli tretí ZŠ Nevädzova, Bratislava. Víťazné družstvá dostali od usporiadateľov diplom, pohár a zlaté medaily. Druhé a tretie družstvá dostali diplom, strieborné a bronzové medaily. Keďže v detských kategóriách sa súťaž považuje za najvyššiu formu tréningu, môžeme odohratých 52 zápasov považovať za splnenie cieľa, ktorý takýmito turnajmi sledujeme. Turnajové 1. kolo Tipos minihandball ligy sa odohralo v Bratislave, 2. kolo v Cíferi, približne o dva týždne sa 3. kolo odohrá v Modre.

Foto: MH

Foto: MH

Záverom usporiadatelia ďakujú vedeniu obce Cífer za vytvorenie výborných podmienok na uskutočnenie turnaja, rovnako riaditeľstvu ZŠ Cífer za spoluprácu, pretože turnaj sa uskutočnil v čase vyučovania. V neposlednom rade ďakujeme rodičom, ktorí sa aktívne podieľali na úspešnom priebehu turnaja. ■

Mgr. Peter Baron, Hádzaná TJ Sokol

Futbal ŠK Cífer: mládežnícke mužstvá

Mládežnícke mužstvá ŠK Cífer – predprípravka, prípravka, žiaci a dorast – počas celej zimnej prestávky pravidelne trénovali v športovej hale. Odohrali množstvo prípravných zápasov a zúčastnili sa na niekoľkých halových turnajoch. Vyvrcholením prípravy boli zimné sústredenia. Predprípravka si za svoju destináciu vybrala Dobrú Vodu, ostatné mužstvá Skalku pri Kremnici. Cieľom sústredení bolo utužiť kolektívy, dobiť fyzickú kondíciu behmi v prírode a nacvičovať herné situácie v hale.

Žiacke mužstvo v prvom jarnom kole na domácej pôde prekvapujúco podľahlo Zvončínu rozdielom triedy. Treba však dodať, že mužstvo zdecimované zraneniami a maródkou museli doplniť prípravkári. V druhom kole opäť v oklieštenej zostave remizovali v Zelenči.

Dorastenci sa zatiaľ vezú s obrovským skóre na víťaznej vlne, jeden zápas remizovali a tri vyhrali.

Mužstvá prípravky a predprípravky začali svoje súťaže až v posledný marcový, respektíve prvý aprílový víkend, výsledky prinesieme v ďalšom čísle.

Záverom by sme chceli pozvať všetky športuchtivé deti a mládež do našich radov. Ponúkame kvalitné materiálne zabezpečenie, kvalifikovaných trénerov, zohraté a kamarátske kolektívy a športovanie na kvalitných ihriskách.

Výsledky žiakov:

Cífer – Zvončín	0 : 3
Zeleneč – Cífer	1 : 1
Cífer - Bučany	0 : 0
Zavar - Cífer	1 : 1
Cífer - Krakovany	3 : 1

Výseldky dorastencov:

Cífer - Suchá n.P.	3 : 0 K
Cífer - Malženice	15 : 0
Dechtice - Cífer	3 : 3
Cífer - Majcichov	15 : 0

Peter Barczay

Futbal ŠK Cífer: A mužstvo

Dôležité jarné body získali zatiaľ len v Dolnej Krupej

Zimná príprava mužov ŠK Cifer pokračovala podľa plánov trénerov Adriána Paštiaka a Marcela Fuliera aj v mesiaci február. Tréningy boli zamerané na získanie fyzickej kondície. Boli kombináciou behov na štadióne, cvičení v kabínach a práce s loptou v športovej hale. Od 17. februára 2019 sa k trom tréningom týždenne pridal aj víkendový prípravný zápas. Okrem získania hernej praxe bolo cieľom týchto zápasov vyskúšať i ďalších dorastencov z úspešného domáceho mužstva. Postupne sa predstavili: v bránke 16-ročný Arien Lopatka, ďalej Filip Bachratý, Martin Sochor a Marek Orlický (menovec známeho bývalého cíferského hráča a funkcionára, ktorý prestúpil z Lokomotívy Trnava). V prvom prípravnom zápase na umelej tráve v Senci mužstvo po dobrom výkone zvíťazilo nad Sládkovičovom (6. liga), v ďalšom zápase na umelej tráve v Hlohovci proti ambicióznym Bučanom (7. liga) viedlo po hodine hry o tri góly, ale po vystriedaní a záverečnom obrate súpera podľahlo o gól. Nasledovali dva domáce zápasy proti Kátlovciam a Suchej nad Parnou (účastníci 7. ligy), v ktorých i v oklieštených zostavách mužstvo potvrdilo hernú i výsledkovú dominanciu a dobrú prípravu na súťaž. V kádri počas zimy nastali štyri zmeny. Na hosťovanie do Košolnej odišiel brankár Daniel Gašparovič a do Bučian Srb Stefan Jovanovič, naopak, do mužstva sa vrátil Patrik Ondra a zo Šoporne prišiel 19-ročný záložník Sebastián Lehotský. Dňa 17. marca 2019 mužstvo nastúpilo na prvý jarný majstrovský zápas na pôde Dolnej Krupej a po obetavom a bojovnom výkone získalo dôležité prvé jarné body. O týždeň neskôr vycestovalo na derby zápas do Zelenča, kde po množstve nepremenených šancí podľahlo o dva góly. Rovnako po nepresvedčivých výkonoch nevyhralo v ďalších zápasoch.

Výsledky:

Cífer – Sládkovičovo	6 : 3
Cífer – Bučany	6 : 7
Cífer – Kátlovce	7 : 3
Cífer – Suchá nad Parnou	6 : 2
Dolná Krupá – Cífer	1 : 2
Zeleneč – Cífer	2 : 0
Cífer – Drahovce	1 : 2
Zavar – Cífer	2 : 1
Cífer – Krakovany	2 : 3

Tibor Čambál
ŠK Cífer 1929

Veľké úspechy cíferských šachistov

V mesiacoch február a marec sa dohrali šachové súťaže družstiev. Veľký úspech zaznamenalo A družstvo v 3. lige A2. Už dve kolá pred koncom si zabezpečilo víťazstvo a postup do 2. ligy.

V mesiacoch február a marec sa dohrali šachové súťaže družstiev. Veľký úspech zaznamenalo A družstvo v 3. lige A2. Už dve kolá pred koncom si zabezpečilo víťazstvo a postup do 2. ligy.

Konečná tabuľka 3. ligy A 2018 – 2019

	Body	Skóre
1. Cífer	27	55,5
2. Gbely B	25	55,5
3. CVČ Senica	23	52,5
4. D. Streda B	19	51,5
5. Holíč	19	50
6. P. Veža B	17	47
7. Trnava B	16	41
8. Modranka	13	42,5
9. Skalica B	11	34,5
10. ŠK Senica	8	36,5
11. Hlohovec	7	31,5
12. Trnava C	4	30

Najlepšie individuálne výsledky v súťaži dosiahli Lászlo Takács z D. Stredy a Pavel Kovačócy z Cífera, zhodne po 9,5 boda. Ťažšie sa rodilo víťazstvo B družstva v 4. lige. O víťazovi sa rozhodlo v poslednom kole. Cífer vyhral v Šúrovciach a dovtedy prvá Modranka B prehrala.

Konečná tabuľka 4. ligy A22 2018 – 2019

	Body	Skóre
1. Cífer B	25	35,5
2. P. Veža C	24	34,5
3. Modranka B	22	35,5
4. Veľký Meder	19	32
5. Hlohovec B	17	29
6. Šúrovce	17	28,5
7. D. Krupá	15	27
8. Gabčíkovo B	13	23
9. D. Streda C	11	22
10. Modranka jun.	11	20
11 Špačince	10	23
12. Trnava D	6	20

Najlepší výsledok v súťaži dosiahol Cíferčan Miloš Šarmír 8,5 boda z 11 partií.

V 5. lige sme mali prvý raz dve družstvá. C – CVČ sa z roka na rok posúva v tabuľke vyššie a vyššie. Kolektív zložený z mladých a perspektívnych hráčov by v ďalšom ročníku mohol atakovať medailové priečky. D družstvo je, naopak, zložené prevažne zo starších a skúsených hráčov. Neoslnilo, ale ani nesklamalo.

Konečná tabuľka 5. ligy TTHCPY 2018 – 2019

	Body	Skóre
1. Trnava E	25	35
2. Vrbové C	24	30,5
3. Smolenice	21	32,5
4. Hlohovec C	18	26
5. Piešťany D	17	29
6. Cífer C-CVČ	13	24
7. Cífer D	11	23
8. D. Streda D	10	18
9. Pečeňady	7	18,5
10. Modranka jun.B	7	17,5
11. Modranka sen.	5	21
12. Sokolovce	0	0

Miloš Šarmír

"ŽENY SA SKRÁTKA K MUŽOM NEHODIA"

Som slobodný!!! Kľúčová veta tohto nádherného príbehu troch mužov hľadajúcich zmysel partnerských vzťahov a ideálneho spôsobu ako v nich zotrvať. "Najlepšie by bolo, keby muži a ženy žili zvlášť a navštevovali sa len občasne, za odmenu..." Striedanie pocitov šťastia a beznádeje "slobodného muža", na druhej strane lákavý svet lásky a istoty sú hlavnou dilemou mužského sveta.
Treba počítať so všetkým... aj s tým dobrým...
a aj s hrozbou, že skončíte "o chlebe s maslom"...

Obsadenie: Dominika Žiaranová, Juraj Loj, Branislav Deák, Martin Mňahončák
Réžia: Alena Lelková

Predaj lístkov u p. Puchoňovej na tel. č. 0915 899 149 alebo osobne na sekretariáte Obecného úradu v Cíferi

---

ZÁMOČNÍCTVO GRANEC, s.r.o.
Kaplnská ulica 1099/17, 919 43 Cífer
web: www.zamg.sk
tel.: 0903 421 850
tel.: 033/55 99 403

Rezanie laserom:
-oceľ 20 mm
-nerez 15mm
-hliník 8 mm
tel:0903/202 402
tel:0903/202 403

Požičovňa:
-búracie kladivá, vŕtačky,brúsky
-drevoobrábacie stroje
-záhradná a meracia technika
-vibračná a hutniaca technika
tel:0911/776 631

Predajňa Železiarstvo :
-elektronáradie a pracovné náradie
-drogéria, postreky
-chovateľské potreby
-elektro a vodoinštalačný materiál
tel:0911/776 631

ČSMP ŠMAL:
-dodávateľ PHM OMV
-dodávateľ LPG Tomegas
-autoprísluženstvo a doplnky
-plynové fľaše
tel:0911/882 822

SLUŽBY CÍFER
S.R.O.
kompletný profesionálny
catering pre oslavy, svadby,
jubileá
www.sluzby-cifer.sk, 0911 859 191, sluzbycifer@cifer.sk

Obec Cífer pozýva

FRAGILE QUEEN

NAJVÄČŠIE HITY SKUPINY QUEEN S ROCKOVOU KAPELOU

5.5 CÍFER

18:00 • KULTÚRNY DOM

CENA: 21 € SEDENIE, 19 € STÁTIE

PREDPREDAJ: TICKETPORTAL A OBECNÝ ÚRAD - 0915 899 149

ROCKOVÁ KAPELA: M. VALIHORA, M. BUGALA, R. KANÍK, E. VIZVÁRY, J. ZAUJEC, J. GRIGLÁK

Cíferská hudobná jar

14. apríla 2019 o 18:00 h v Kostole sv. Michala Archanjela

Otvárací koncert XXXIV. Cíferskej hudobnej jari

Slovenský komorný orchester

Ewald Danel – umelecký vedúci

28. apríla 2019 o 16:00 h v Kostole sv. Michala Archanjela

Organový koncert

Marek Vrábel – organ

Tomáš Šelc – basbarytón

5. mája 2019 o 16:00 h v Kostole sv. Michala Archanjela

Koncert renesančnej hudby

Komorné združenie Autentiko:

Suzanne van der Helm (Holandsko) – spev, dobové flauty

Július Šoška – husle, viola

Andrea Tkáčová – spev, husle

Ivana Zemáneková – violončelo

19. mája 2019 o 16:00 h v Kostole sv. Michala Archanjela

Mucha Quartet

Juraj Tomka – umelecký vedúci

26. mája 2019 o 16:00 h v Kostole sv. Michala Archanjela

Záverečný koncert XXXIV. Cíferskej hudobnej jari

Pezinský chrámový zbor Ad Una Corda

Marián Šipoš – dirigent

CÍFERSKÁ HUDOBNÁ JAR

Vstupné na všetky koncerty je dobrovoľné.

SPOLOK PRIATEĽOV HUDBY V CÍFERI

Rímskokatolícka Cirkev Farnosť Cífer

OBČIANSKEZDRUŽENIE GOCNOG
A OBECNÝ ÚRAD V CÍFERI
VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA

9. ROČNÍK VÝSTAVY VÍN

SOBOTA, 8. JÚNA 2019

14.00 – 22.00

DOM KULTÚRY JARNÁ (CÍFER)

Podmienky súťaže
Výstavy sa môžu zúčastniť všetci výrobcovia vín. Do súťaže sa prijímajú biele, červené, ružové a ovocné vína bez poplatku.
Počet vzoriek
Vystavovateľ môže poslať ľubovoľný počet vzoriek. Jednu vzorku tvoria tri 0,75 l fľaše, na ktorých bude uvedené:

- meno, priezvisko a adresa vystavovateľa
- názov odrody
- ročník vína, prípadne prívlastok

Zber vzoriek
sa uskutoční v dňoch 29.5.2019 - 30.5.2019 od 17:00 hod. do 20:00 hod. v Dome kultúry v Jarnej.
Degustácia vín
sa uskutoční v piatok 31.5.2019 o 16:00 hod. v Dome kultúry v Jarnej. Vína budú hodnotené 100 bodovým systémom podľa Medzinárodnej únie enológov (O.I.V). Najlepšie vyhodnotené vína budú odmenené vecnými cenami. Bližšie organizačné pokyny nájdete na webovej stránke www.ozgocnog.webnode.sk, na ktorej budú uverejnené aj výsledky.
Kontakt
Peter Glasa – 0903 666 121
Richard Krajčovič – 0902 315 422

Spoločenstvo matiek s deťmi v Cíferi facebook

pozýva
mamičky
(aj oteckov) s deťmi
do farského centra

každý **štvrtok**
od 9-11,30 h

Ponúkame :

- *Kurz cvičenia mamičiek s deťmi* *(od 9-10 h)*
- *Herňu s tvorivou aktivitou pre deti*
- *Detské ihrisko a minizoo vo farskej záhrade*

Obec Cífer

Vás pozýva na

Stavanie mája

v utorok 30. apríla 2019
o 18,30 h
pred Domom kultúry v Cíferi

o zábavu a dobrú náladu sa postará
folklórna skupina Cífer

Občerstvenie bude zabezpečené.
Tešíme sa na Vás!

SLUŽBY CÍFER S.R.O.

MESTSKÁ ORGANIZÁCIA TRNAVA
SLOVENSKÝ RYBÁRSKY ZVÄZ

RYBÁRSKE PRETEKY DETÍ

o Pohár starostu obce Cífer

Vodná nádrž Cífer

nedeľa 5. máj 2019

od 7.00 do 12.00 h

Občerstvenie:

pečené ryby,

cigánska pečienka

12. 5. Deň rodiny a Deň matiek (Farská záhrada)

1. 6. Zábavné dopoludnie pre deti k MDD (Štadión)

16. 6. Pozvánka na koncert Trio LA GIOIA (DK Cífer)

golemtech
internet • televízia

Takto to môže vyzerať u Vás doma hneď a úplne **zadarmo**

Internet

Optický INTERNET až do **300 Mb/s**

Rýchly servis a dohľadová služba **365 dní v roku**

TV

Až do **109 TV staníc** aj v HD kvalite + TV archív

Najmodernejšie technológie a zariadenia

AKCIA

1 mesiac nezáväzná skúška bezplatne

AKCIA letí do **31.5.**

100 Mega net + TV balík FAMILY

len za **14,90 €**

Pre používateľov pokrytých optickou sieťou GolemTech

INŠTALÁCIU a WIFI ROUTER - 0€

INFO@GOLEMTECH.SK | WWW.GOLEMTECH.SK | 033 321 0000

Obecná brigáda ku Dňu Zeme 6. 4. 2019

